

Školský vzdelávací program
Základnej školy s materskou školou Rudolfa Dilonga

ISCED 1 – primárne vzdelávanie

Trstená, 01. 09. 2018

PhDr. Mgr. Eva Ragalová
riaditeľka

www.zsdilong.sk

zsdilong@zsdilong.sk

Tel.: 043 5392 598, 043 5392 266

Fax: 043 5392 598

Mgr. Eva Kuniková

zástupca riaditeľky

**Základná škola s materskou školou
Rudolfa Dilonga**

Hviezdoslavova 823/7, 028 01 Trstená

Motto: *Dei sub numine viget* (Pod Božou mocou prosperuje)

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: **ISCED 1 -primárne vzdelávanie**

Dĺžka štúdia: 4 – ročná pre 1. – 4. roč. /alebo 5 ročná v prípade navštevovania
prípravného ročníka

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **cirkevná**

Predkladateľ

Názov školy: **Základná škola s materskou školou Rudolfa Dilonga**

Adresa: **Hviezdoslavova 823/7**

IČO: **42434912**

Riaditeľ školy: **PhDr. Mgr. Eva Ragalová**

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: **Mgr. Eva Kuníková**

Zriaďovateľ

Názov: **Rímskokatolícka cirkev –Biskupstvo Spišské Podhradie**

Adresa: **Spišská Kapitula č. 13, 053 04 Spišské Podhradie**

Kontakty: **PaedDr. Marián Labuda, riaditeľ školského úradu, dsu@kapitula.sk, tel.:
053/4194176**

Platnosť dokumentu ŠkVP od **1. septembra 2008** v znení ďalších úprav a reedícií podľa zmien v ŠVP v rámci štátnych reforiem.

Videovizitka školy

Podpis riaditeľa

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP	1.9.2008	Prerokované v pedagogickej rade 27.8.2008 a na Rade školy 24.11.2008
Revidovanie	1.9.2009	Doplnenie učebných osnov pre II. ročník Prerokované v pedagogickej rade 16.3.2009 a na Rade školy 14.9.2009
Revidovanie	1.9.2010	Doplnenie voliteľných predmetov a učebných osnov pre III. ročník Prerokované v pedagogickej rade 26.8.2010 a na Rade školy 29.9.2010
Revidovanie	1.9.2011	Doplnenie voliteľných predmetov a učebných osnov pre IV. ročník Prerokované v pedagogickej rade 30.8.2011 a na Rade školy 27.9.2011
Revidovanie	1.9.2012	Doplnenie voliteľných predmetov a učebných osnov pre nultý ročník Prerokované v pedagogickej rade 27.8.2012 a na Rade školy 10.9.2012
Revidovanie	1.9.2013	Doplnenie a úprava daných i voliteľných predmetov a učebných osnov pre primárne vzdelávanie podľa rámcových učebných plánov. Prerokované v pedagogickej rade 28.8.2013 a na Rade školy 30.9.2013
Revidovanie	1.9.2014	Doplnenie a úprava daných i voliteľných predmetov a učebných osnov pre primárne vzdelávanie podľa rámcových učebných plánov. Prerokované v pedagogickej rade 25.8.2014.
Revidovanie	1.9. 2015	Doplnenie a úprava učebných osnov pre I. ročník v súlade s inovovaným ŠVP Prerokované v pedagogickej rade 24.8.2015 a na Rade školy 25.11.2015
Revidovanie	1.9. 2016	Doplnenie a úprava učebných osnov pre II. ročník v súlade s inovovaným ŠVP

		Prerokované v pedagogickej rade 26.8.2016 a na Rade školy 17.10.2016
Revidovanie	1.9. 2017	Doplnenie a úprava učebných osnov pre 3. ročník v súlade s inovovaným ŠVP, reedícia 1. a 2. ročníka Prerokované v pedagogickej rade 23.8.2017 a na Rade školy 28.10.2017
Revidovanie	1.9. 2018	Doplnenie a úprava učebných osnov pre IV. ročník v súlade s inovovaným ŠVP a doplnenie učebných osnov pre prípravný ročník. Prerokované v pedagogickej rade 24.8.2018 a na Rade školy .....

OBSAH

1. Všeobecná charakteristika školy	6
1.1 Veľkosť školy	6
1.2 Charakteristika žiakov	6
1.3 Charakteristika pedagogického zboru	6
1.4 Organizácia prijímacieho konania, hodnotenie a spôsob ukončovania	8
1.5 Dlhodobé projekty	9
1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	12
1.7 Priestorové a materiálno–technické podmienky školy	14
1.8 Škola ako životný priestor	15
1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	16
1.10 Analýza školy	16
1.11 Strategické ciele	18
1.12 Organizácia vyučovania	23
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	24
2.1 Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)	24
2.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania	26
2.3 Profil absolventa	27
2.4 Pedagogické stratégie	31
2.5 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami	33
2.6 Začlenenie prierezových tém	38
2.6.1 Multikultúrna výchova	39
2.6.2 Mediálna výchova	41
2.6.3 Osobnostný a sociálny rozvoj	44
2.6.4 Environmentálna výchova	48
2.6.5 Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	51
2.6.6 Ochrana života a zdravia	53
2.6.7 Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	57
3 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA	60
3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov	60
3.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	61
3.3 Hodnotenie školy	62
4 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN	64
5 UČEBNÉ OSNOVY	68

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Vlastné zameranie školy predstavuje jej komplexnú charakteristiku. Opis vychádza z analýzy súčasného stavu školy, aktuálnych podmienok, situácie na škole a uvažovaním, ako dosiahnuť víziu školy. V tejto časti sú zhromaždené základné informácie o škole s cieľom predstaviť školu odbornej a laickej verejnosti a zároveň vymedziť všetky podstatné údaje o škole ako východisko pre tvorbu ŠkVP.

1.1 Veľkosť školy

Základná škola s materskou školou Rudolfa Dilonga je plneorganizovaná cirkevná základná škola. Meno našej školy je po rodákovi z Trstenej, františkánovi a básnikovi katolíckej moderny Rudolfovi Dilongovi. Je umiestnená na severe Slovenska v Žilinskom kraji v regióne Orava v meste Trstená. Základná škola vznikla 1. septembra 1992. Od 1.9.2015 bola spojená s materskou školou pod názvom **Základná škola s materskou školou Rudolfa Dilonga**. Z dôvodu zvýšeného záujmu rodičov o materskú školu boli v školskom roku 2017/2018 vybudované a otvorené 2 nové triedy. V súčasnosti má škola **14 tried s 306 žiakmi (MŠ 69, ZŠ 237)**. Škola je jedinou školou s predprimárnym vzdelávaním v zriaďovateľskej pôsobnosti cirkvi v okrese Tvrdošín a poskytuje vzdelávanie aj pre žiakov z okolitých spádových obcí Brezovica, Čimhová, Hladovka, Liesek, Suchá Hora, Vitanová, a Zábiedovo. Je požadovanou alternatívou vzdelávania. Základná škola je umiestnená v dvoch budovách; v budove na ulici Hviezdoslavovej 6 (súp. č. 824), a v budove na Námestí M. R. Štefánika 27 (súp. č. 438).

Sme katolíckou školou, preto aj výchova a vzdelávanie sa nesie v katolíckom duchu. Zriaďovateľom školy je Rímskokatolícka cirkev –Biskupstvo Spišské Podhradie. Sme neštátna nezisková organizácia s právnou subjektivitou, poskytujúca vzdelávanie a výchovu v súlade s dokumentom II. Vatikánskeho koncilu „Gravisimus educacionis – O kresťanskej výchove“.

1.2 Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci z mesta Trstená, prímestskej časti Ústie nad Priehradou a niekoľko žiakov máme aj s okolitých obcí Zábiedovo, Liesek, Čimhová, Vitanová a iných. Niektorí naši žiaci sú so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, či už ide o žiakov so zdravotným znevýhodnením, žiakov s nadaním alebo žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia. Vytvárame pre nich špeciálne výchovno-vzdelávacie podmienky, ktoré im zabezpečujú rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj osobnosti a ich schopností a začlenenie do spoločnosti. Žiakom sa venuje okrem bežných pedagógov aj špeciálny pedagóg a asistent učiteľa, ktorí postupujú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Žiaci našej školy sa každoročne zúčastňujú lyžiarskeho a plaveckého výcviku.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Na škole pracuje 20 pedagogických zamestnancov, 10 pg v MŠ, 1 logopéd, 1 špec. pg, 2 asistentky a 1 vychovávateľka v Školskom klube detí (ďalej len ŠKD), ktorí majú odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Vekové zloženie pedagogického zboru je rôznorodé, ale prevažuje

veková hranica od 30 do 40 rokov. Na technicko-hospodárskom úseku pracujú 4 upratovačky a jeden školník. Prevádzkujeme aj školskú jedáleň, v ktorej pripravujeme obedy pre väčšinu žiakov mesta Trstená, pre pedagógov ZŠ a ZUŠ. Počet zamestnancov v školskej jedálni je podľa potreby upravovaný vzhľadom na počet odvarovaných jedál.

Úlohou riaditeľky školy je komplexné riadenie školy ako organizácie, zabezpečenie jej každodenného chodu ako aj koncepčné riadenie. Do jej kompetencií patrí aj styk s verejnosťou. Riaditeľka školy má dvoch zástupcov. Ekonomický zástupca zodpovedá za vedenie ekonomickej agendy školy. Zástupca pre pedagogickú činnosť zabezpečuje operatívne riadenie výchovno-vzdelávacieho procesu na ZŠ.

Výchovný poradca školy má na starosti výchovné a kariérne poradenstvo pre žiakov a profiláciu žiaka na stredné školy. Napomáha definovaniu potrieb výchovno-vzdelávacieho procesu pri príprave žiakov na trh práce a na ďalšie štúdium. Na škole pracuje na čiastočný úväzok aj špeciálny pedagóg a tiež asistent učiteľa. Podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb externe spolupracujeme s logopédom a s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie. V rámci prevencií proti negatívnym javom spoločnosti (alkohol, tabak, drogy, mravné ohrozenie detí, šikanovanie, záškoláctvo, ...), na podporu environmentálnej výchovy a výchovy ku kresťanskému manželstvu a rodičovstvu v škole pracujú koordinátori prevencií.

Administratívu školy zabezpečujú administratívne pracovníčky.

Výchovno-vyučovacie predmety sú zadelené pod predmetové komisie pre ISCED 2 a metodického združenia pre ISCED 1. Metodické združenia a predmetové komisie spolupracujú nielen v rámci školy, ale aj v rámci regiónu.

Kvalifikovanosť učiteľov 1. stupňa je 100%. Učitelia si svoje pedagogické schopnosti a skúsenosti sa prehlbujú neustálym dopĺňaním pedagogických zručností súvisiacich s dopĺňaním ďalšieho vzdelávania podľa ročného kontinuálneho plánu vzdelávania, samoštúdiom nových metodických materiálov, aktívnou prácou s internetom či konzultáciami s odborníkmi iných odborov.

Ročný plán školy v sebe zahŕňa podľa aktuálnych potrieb:

- zdokonaľovanie profesijnej orientácie, osobnostných vlastností a spôsobilosti pedagógov podľa najnovších poznatkov z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov a pedagogiky, najmä jazykové vzdelávanie
- príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií napr. výchovný poradca, triedny učiteľ, knihovník, koordinátorov pre environmentálnu výchovu, proti negatívnym javom spoločnosti...
- príprava ped. zamestnancov pre prácu s modernými technológiami – videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami...
- príprava ped. zamestnancov na získanie 1. a 2. kvalifikačnej skúšky, funkčného vzdelávania vedúcich pracovníkov školy a pod.
- podpora E-learningového vzdelávania

Ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou každého pedagogického a odborného zamestnanca. Každý pedagogický a odborný zamestnanec školy má možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok. Základnou hodnotou ďalšieho vzdelávania každého pedagogického a odborného zamestnanca školy má byť kvalita vzdelávania a nie formálne získavanie certifikátov.

1.4 Organizácia prijímacieho konania, hodnotenie a spôsob ukončovania

Do školy sa prijímajú žiaci v súlade s legislatívou, a to podľa § 60 a § 61 zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zápis detí do našej školy sa vykonáva didakticko - hrovou formou rozprávky. Pedagogovia primárneho stupňa v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom pripravujú zábavné úlohy s vysoko didaktickým zámerom určiť u dieťaťa stupeň školskej zrelosti. Každému dieťaťu, ktoré príde na zápis sa individuálne venuje pedagóg, ktorý ho sprevádza po jednotlivých stanovištiach úloh v škole.

Po individuálnom prijímacom rozhovore riaditeľa školy so žiakom a jeho zákonným zástupcom je škola otvorená aj pre žiakov zo širšieho okolia za predpokladu, že budú rešpektovať katolíckeho ducha školy.

Hodnotenie a klasifikácia žiaka

Hodnotenie a klasifikácia žiaka sa uskutočňuje ako priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie. Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje na vyučovacích hodinách z jednotlivých predmetov. Celkové hodnotenie žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka, vyjadruje výsledky klasifikácie a slovného hodnotenia z jednotlivých vyučovacích predmetov.

Stupne celkového hodnotenia sa uvádzajú na vysvedčení.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň školy žiak získava primárne vzdelanie.

Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: "Žiak získal primárne vzdelanie".

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň školy získava žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: "Žiak získal nižšie stredné vzdelanie".

Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: "Žiak získal primárne vzdelanie".

Žiak s intelektovým nadaním môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: "Žiak získal nižšie stredné vzdelanie".

Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil.

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete podľa školského vzdelávacieho programu neklasifikovaný, sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo

a) absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,

b) neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval; ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa, celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.

Celkové hodnotenie a klasifikácia žiaka sa prerokuje a odsúhlasí v pedagogickej rade školy.

Na informovanie zákonného zástupcu žiaka o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka alebo iný informačný prostriedok, ako je elektronická žiacka knižka a iné.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

ISCED 1: primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

1.5 Dlhodobé projekty

Škola je každoročne zapojená do niekoľkých celoslovenských i medzinárodných projektov, v rámci ktorých žiaci prezentujú svoje nadanie v oblasti výtvarného i hudobného umenia. Je autorom a zároveň hlavným organizátorom troch celoslovenských súťaží.

DilongStar - celoslovenská spevácka súťaž v speve modernej piesne

Prebieha v troch kolách - výberové kolo prebieha na každej škole zvlášť, finálové a semifinálové kolo v Trstenej. Víťaza vyberá nezávislá, odborná porota. Hlavným cieľom, vychádzajúc z učebných osnov, je dovŕšiť osobnostný rozvoj žiakov na elementárnej úrovni a to na základe prehĺbenia citlivosti k hudbe, spevu a celkovému kultúrnemu rastu osobnosti. Deti sa učia vystupovať pred verejnosťou, zviditeľňujú svoj spevácky talent. Zdokonaľuje sa u nich úroveň techniky spevu, výslovnosť, artikulácia a intonácia. Projekt považujeme za veľmi úspešný, o čom svedčí najmä počet prihlásených škôl z celého Slovenska a tiež ďalších troch škôl z Česka, Maďarska a Poľska. Bližšie informácie o prihlásených školách a o priebehu súťaže DilongStar nájdete na <http://dilongstar.zsdilong.sk/>. Tieto informácie priebežne dopĺňame.

Dilongova Trstená – celoslovenská súťaž v prednese spirituálnej poézie a prózy

Súťaž sa koná na počesť významného trstenského rodáka, básnika, prozaika, dramatika, mnohostranného spisovateľa Rudolfa Dilonga. Prednášané texty si recitátori vyberajú voľne z textov Rudolfa Dilonga, slovenskej katolíckej moderny, ostatnej slovenskej aj svetovej spirituálnej (náboženskej) poézie a prózy. Bližšie informácie o súťaži Dilongova Trstená nájdete na <http://www.zsdilong.sk/dilongova-trstena.html>

Dievčenská futbalová DilongLiga – regionálna dievčenská futbalová súťaž

Futbalu sa okrem mužov venujú aj ženy. Z dôvodu nedostatku možností prezentovať dievčenský futbal na verejnosti, zorganizuje naša škola v rámci Oravy dievčenskú futbalovú ligu o putovný pohár riaditeľky ZŠ R. Dilonga.

Pravidelne, počas každého školského roka, organizuje naša škola niekoľko zaujímavých projektov a akcií so zreteľom na kresťanské hodnoty, rodinný život, zdravý životný štýl a ochranu životného prostredia. Zámerom podujatí je prezentovať školu a jej žiakov, preventívne pôsobiť proti negatívnym vplyvom spoločnosti a efektívne tráviť voľný čas detí.

- **Školský časopis SRDCE** - vychádza v papierovej a aj v elektronickej podobe, ktorá je na našej webovej stránke. Informujeme v ňom verejnosť o zorganizovaných a tiež aj pripravovaných akciách školy, prezentujeme v ňom výtvarné i literárne práce našich žiakov. Časopis vychádza pravidelne v dvojmesačných intervaloch.
- **Dni ochrany človeka a prírody** - pravidelne organizujeme DNI OCHRANY prírody, kde učíme deti ochraňovať a zabráňovať znečisťovanie prostredia v spolupráci s ochranármi / napr. vysádzame mladé stromčeky, chodíme čistiť prírodu a naše okolie Trstenej od odpadkov, zbierame starý papier.
- **Dni otvorených dverí** - organizujeme Dni otvorených dverí nielen pre rodičov, ale aj pre materskú školu.
- **Letný prázdninový školský klub** - v prvý júlový týždeň deti prichádzali do školského klubu, aby pod vedením našich učiteľov a vychovávateľov strávili čas v prírode, na plavárni a na ihriskách. Spoločne sme vyrábali darčeky pre starkých a tešili sa z návštevy v Charite sv. Františka z Assisi v Trstenej.
- **Duchovná obnova** – pevné miesto v programe školy majú aj DUCHOVNÉ cvičenia, ktoré organizujeme nielen pre učiteľov, ale aj žiakov 5. – 9. ročníka. Tam sa deti môžu prejavovať tak, ako ich nepoznáme, dá sa s nimi viac zblížiť, porozprávať o ich problémoch, o ktorých nemajú odvahu rozprávať pred spolužiakmi a ktoré niekedy počas bežného školského vyučovania naozaj môžeme prehliadnuť.
- **DEŇ svätého Mikuláša** – si pripomíname slávnostnejšie hlavne na ročníkoch 0. – 5. s krátkym výchovným programom, ktorý pripravujú deti v spolupráci s pátrami františkánmi. Balíčky dostávajú všetci žiaci, aj tí starší.
- **Program PRI ADVENTNOM VENCÍ** - tento program pripravujú každoročne žiaci prvých a nultého ročníka pre svojich starkých i rodičov.
- **Výroba adventných vencov** – v škole upevňujeme tradíciu PRÍPRAVY adventných vencov v spolupráci s rodičmi a žiakmi.
- **VIANOČNÁ AKADÉMIA** - pripravujeme pestrým vianočným programom pre školu aj pre širokú verejnosť.
- **Rodičovský ples** – organizujeme každoročne ples rodičov a priateľov školy, ktorý sa tento rok niesol v ľudovom duchu.
- **KARNEVAL** - pre ročníky 0. – 5. organizujeme karneval v maskách, ktorým končíme **fašiangové** obdobie. Deti si masky svedomito pripravujú za pomoci rodičov a rozhodnutie vybrať najkrajšiu masku je vždy náročné. Preto nakoniec vyhrajú odmenu v podobe balíčka všetky karnevalové masky. Karneval sa pravidelne končí slávnostným pochodom mestom Trstená a „pochovávaním basy“.
- **PLES žiakov** – organizujeme ples žiakov 2. stupňa, ktorý má úroveň dospeláckych plesov, kde nechýba slávnostné oblečenie ani tombola.
- **Pravidelné návštevy starkých v Charitnom dome sv. Františka z Assisi** - patria medzi aktivity školského klubu. Pravidelne každý mesiac s deťmi ich chodíme potešiť básničkou, piesňami či tancom. Starkí sa veľmi sa na tieto deti tešia. Určite im pripomínajú ich deti či vnúcatá. Na ich tvárach sa objaví úsmev, ale i slzy dojatia za tú malú radosť, ktorá nás takmer nič nestojí, ale im veľa dáva.

- **SPRÁVAJ SA NORMÁLNE** - projekt organizovaný pod vedením pracovníkov PZ Trstená, ktorý je určený pre žiakov 5.ročníkov. Adaptácia detí v súčasnom svete, odolávanie nástrah.
- **Misijné aktivity** – finančné i nefinančné zbierky pre misie.
- **Olympijský deň s rodinou**
- **Deň zdravia**

Ďalšie dlhodobé projekty a aktivity celoslovenského charakteru

- ✓ **Projekt „Lego Dacta – RoboLab“** - stavanie modelov z lega a ich programovanie v prostredí RoboLab realizujeme nielen v poobedňajších hodinách, ale žiaci získavajú zručností z robotiky aj na hodinách informatiky. Žiaci sa učia programovať pomocou ikonografického programu LabVIEW. Lego je obľúbená pomôcka pri uplatňovaní tematického prístupu vo vzdelávaní s podporou medzipredmetových vzťahov. Prispieva k rozvoju tvorivosti, umožňuje modelovať a simulovať svet. Pedagogicky je významná z hľadiska krátkodobej a dlhodobej stimulácie. Práca s legom umožňuje žiakom prirodzenú aktivizáciu prostredníctvom hravého prostredia, vytvára cestu k experimentálnemu poznávaniu, vytvára podmienky k formovaniu tímovej práce, pričom rešpektuje individuálny prístup k modelovaniu sveta podľa vlastných predstáv. U detí sa podporuje najmä rozvoj jemnej motoriky a rozvoj tvorivosti. Z odborných vedomostí, ktoré deti nadobudnú, môžeme spomenúť predovšetkým poznatky z jednoduchej mechaniky, elektrického modelovania a riadenia, počítačového a mikropočítačového modelovania a riadenia, využitie senzorov a ich uplatnenie v praxi a samozrejme prezentácia výsledkov svojej práce.
- ✓ **Projekt Infovek** <http://www.infovek.sk/> Naša škola je aktívnym členom projektu INFOVEK už od jeho vzniku, boli sme jednou z prvých škôl, ktorá sa aktívne zapájala do väčšiny jeho aktivít a pomáhala a pomáha ostatným školám na Slovensku v zavádzaní IKT do školskej praxe, pri školení pedagógov, poskytovaní materiálu, aktívnej spolupráce medzi jednotlivými školami, aktívna účasť na národných konferenciách projektu. Naša škola naplno rozvíja a naplňuje filozofiu projektu, ktorou je „pripraviť mladú generáciu na Slovensku pre život a uplatnenie sa v informačnej spoločnosti XXI. storočia. Projekt má však vyšší a rozsiahlejší cieľ: napomôcť celkovej civilizačnej premene industriálneho Slovenska na modernú informačnú spoločnosť nového tisícročia.“ Naša škola napríklad v podprojekte **ŠCI (Školiace centrum Infoveku)** vyškolila počas 21 (36 hodinových) školení spolu približne 290 učiteľov z nášho regiónu. Dnes sú zapojené v projekte Infovek všetky ZŠ a SŠ na Slovensku, existuje databáza s kontaktmi, fungujú diskusné konferencie. Vďaka aktívnemu členstvu v projekte máme dobré meno a množstvo kontaktov s inovatívnymi učiteľmi i odborníkmi z oblasti vzdelávania na Slovensku i v zahraničí. Členom Infoveku sme od jeho vzniku v roku 1999.
- ✓ **Otvorená škola** – myšlienka otvorenia sa školy pre verejnosť je realizovaná prostredníctvom zapájania sa do projektov Otvorená škola – IKT a šport, na ktoré získavame finančné prostriedky z Ministerstva školstva SR. Prostredníctvom ich

realizácie otvárame svoje brány pre rodičov, starých rodičov a verejnosť v čase vyučovania i po ňom.

- ✓ **Innovative Teachers Network** <http://www.modernyucitel.net/> Naši učitelia si vymieňajú skúsenosti hlavne z oblasti zavádzania IKT a moderných technológií do vzdelávania. Sme škola, ktorá je zapojená do **projektu spoločnosti Microsoft „Notebook pre každého žiaka“** ktorý overoval náš učiteľ Mgr. Peter Pallo so žiakmi na prvom stupni. S prácou a využívaním IKT máme veľmi bohaté a dlhoročné skúsenosti, ktoré prostredníctvom tejto siete šírimo.

Krátkodobé projekty

- Konto Orange – Malí reportéri, Prírodovední bádatelia
- Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc
- Zdravie v školách
- Enviroprojekt
- Projekty od Nadácie Intenda, VW, Henkel, VUB...
- Lesná pedagogika
- Jazykové laboratórium
- Projekty financované zo zdrojov ESF a štátneho rozpočtu SR prostredníctvom Operačného programu Vzdelávanie

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Škola aktívne spolupracuje s **Rodičovským združením školy**, ktoré pozostáva zo zástupcov rodičov každej triedy. Majú spomedzi seba zvoleného predsedu. Spoločné stretnutia RZ a vedenia školy sú jedenkrát za 2 mesiace. Pri plánovaní rozsiahlejších akcií napr. Ples rodičov a učiteľov, celoslovenská a medzinárodná súťaž DilongStar, karneval a pod. sú stretnutia častejšie podľa potrieb organizačných tímov. Na komunikáciu s rodičmi využívame aj internetovú žiacku knižku.

Od septembra 2008 opäť funguje **Rada školy**, je samosprávnym orgánom ustanoveným zákonom. Pozostáva z 11 členov – 4 zástupcovia za rodičov, 2 zástupcovia za pedagogických zamestnancov školy, 1 zástupca prevádzkových zamestnancov školy a 4 zástupcovia za zriaďovateľa školy. Ich stretnutia sú plánované 4 krát ročne a vedie ich predseda Rady školy. Spolupracujeme s **mestom Trstená** vo verejno – prospešnej činnosti s dôrazom na triedenie odpadu (papier, plasty, tetrapacky). V spolupráci so **Zbernými surovinami mesta Trstená** zbierame priebežne starý papier. V škole sa snažíme o čo najväčšiu úsporu papiera tým, že vo veľkej miere využívame elektronické formy komunikácie, či už ide o komunikáciu so zriaďovateľom alebo vo vnútri školy. V triedach a na chodbách sú rozmiestnené nádoby na zber a separáciu odpadu. Realizáciou projektu Lesná pedagogika, na ktorom spolupracujeme s **Lesmi SR** kladieme dôraz na ekológiu, environmentálnu výchovu a ochranu životného prostredia. Spolupracujeme aj so správou **TANAP-u** v rámci školských súťaží a výletov.

Spolupracujeme aj s OCM - **Oravské centrum mládeže**, ktoré v zmysle svojho poslania vyvíja činnosť pre deti a mladých ľudí. Do tejto oblasti spadá organizovanie prednášok, školení,

sociálno-psychologických výcvikov, skupinových zájazdov, víkendových akcií, pravidelných voľnočasových aktivít, prosociálnych projektov a iné.

Spolupráca s rodičmi žiakov sa neustále rozvíja. Rodičia môžu školu navštíviť kedykoľvek po vzájomnej dohode s vyučujúcim. Informácie o prospechu môžu rodičia získať na konzultačných hodinách, ktoré sú každý prvý pondelok v mesiaci - žiak môže byť prítomný pri rozhovore s rodičom. Raz ročne uskutočňujeme týždeň otvorených dverí pre verejnosť. V triedach sa konajú besiedky pri príležitosti Dňa matiek, Vianoc, Veľkej noci a pod., kedy si žiaci pripravujú pre rodičov kultúrny program i vlastnoručne pripravené pohostenie. Rodičia i verejnosť sú o dianí v škole informovaní prostredníctvom školského časopisu, ale najmä webových stránok, ktorých kvalita a obsah sa v poslednom období výrazne zlepšil.

Úzko spolupracujeme s našim zriaďovateľom i s mestom Trstená. Zúčastňujeme sa na množstve podujatí organizovaných mestom, mestským kultúrnym strediskom uskutočňovaných pre širokú verejnosť. Veľmi dobrá je spolupráca s mestskou knižnicou. Realizujeme podujatia pre dôchodcov v meste, bývalých učiteľov a každoročne organizujeme školský reprezentačný ples pre verejnosť, ale aj pre žiakov školy. Žiaci 1. stupňa majú každý rok karneval.

Škola svoje aktivity zverejňuje hlavne prostredníctvom internetu na vlastnej web stránke (www.zsdilong.sk), kde záujemcovia môžu získať informácie o profilácii školy, a aktivitách, ktoré škola urobila a ktoré pripravuje. Informácie o najzaujímavejších aktivitách zverejňujeme aj v miestnych a regionálnych novinách.

Junior Achievement Slovensko, n. o. <http://www.jasr.sk/> - od roku 2005 naša škola aktívne spolupracuje s Junior Achievement Slovensko, n. o., ktorá poskytuje mladým ľuďom na Slovensku nadštandardné ekonomické vzdelávanie prostredníctvom praktických programov. Programy podporujú ekonomické a podnikateľské myslenie a ponúkajú preventívne riešenia pre zamestnanosť mládeže. Pre základné školy je určený najmä program „Základy podnikania“, ktorý každoročne absolvujú všetci žiaci šiesteho ročníka. V programoch sú prostredníctvom živých diskusií a činností v triede žiakom prezentované a vysvetľované základné princípy ekonomiky voľného trhu. Témy sú volené a štruktúrované tak, aby rozšírili a umocnili schopnosti žiakov učiť sa.

Základná škola Rudolfa Dilonga je členom:

a) Združenia katolíckych škôl Slovenska - ZKŠS vzniklo v roku 1992 a z celkového počtu asi 220 škôl a školských zariadení združuje viac ako sto. Jeho členmi sú materské, základné a stredné školy, ako aj školské zariadenia umeleckého zamerania vrátane konzervatórií a Katolíckej univerzity v Ružomberku. Členom združenia sme od roku 1992 ako rovnocenný partner.

b) Združenia katolíckych škôl Európy C.E.E.C (le Comité Européen pour l'Enseignement Catholique - the European Committee for Catholic Education) <http://www.ceec.be/> . Ide o vzdelávaciu sieť 25 stredo, východo a západo-európskych krajín. Reprezentuje takto približne 30 500 škôl a 7,5 milióna žiakov, kde je možná výmena výstupov a výsledkov, získavanie informácií a výstupov ako i odborníkov z rôznych oblastí pedagogickej praxe zo strany škôl v organizácii aj v rámci tejto siete ako aj spolupráca medzi školami. Naša škola je členom od roku 1992, vďaka členstvu v ZKŠS.

c) Združenia katolíckych škôl sveta O.I.E.C <http://www.infoiec.org/> - Sieť katolíckych škôl sveta, ktorá združuje približne 210.000 škôl sveta. Naša škola má prístup k databáze všetkých

združení v rámci predchádzajúcich partnerstiev a možnosť tak priamo komunikovať, prípadne vymieňať si skúsenosti, prípadne odborné kapacity. Naša škola je členom od roku 1992, vďaka členstvu v ZKŠS.

1.7 Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Vyučovanie sa uskutočňuje v dvoch budovách.

Budova na Hviezdoslavovej ulici

Vyučovanie sa uskutočňuje v dvoch budovách - na Hviezdoslavovej ulici v budove č. 723/8 sa vyučujú ročníky 1. – 9. V areáli tohto objektu sa nachádza aj budova školskej jedálne. Priestor areálu je určený na športové a relaxačné činnosti žiakov. V tejto budove sídli riaditeľstvo školy.

Budova na Námestí Milana Rastislava Štefánika

V budove na námestí Milana Rastislava Štefánika sú 2 triedy MŠ, prípravný ročník, jedna multimediálna učebňa jedna PC učebňa. Samostatné priestory tu má jedáleň a výtvarná strava. Súčasťou budovy je menšia telocvičňa a novovybudovaná posilňovňa.

Odborné učebne školy

Škola má zriadené a využíva tieto odborné učebne: 2 učebne výpočtovej techniky (v jednej 20 počítačov, v druhej 12 počítačov). Tie sú vybavené notebookom pre učiteľa, dataprojektorom, softvérovým vybavením, reproduktormi a domácim kinom. Okrem toho máme aj učebňu hudobnej výchovy, odbornú učebňu programovania vybavenú legom a odbornú učebňu pre vyučovanie fyziky a chémie. Dve kmeňové triedy sú vybavené notebookmi pre každého žiaka i učiteľa, dataprojektorom, vizualizérom a interaktívnou tabuľou. Škola má dve nové profesionálne jazykové učebne. V škole na námestí M. R. Štefánika sú školské dielne (momentálne nefunkčné). Malú telocvičňu v tejto budove školy využívame na výučbu väčšiny hodín telesnej výchovy. Ostatné hodiny telesnej a športovej výchovy sa vyučujú na priľahlých športoviskách a v minimálnom počte aj v telocvični susednej mestskej školy.

Iné priestory pre skvalitňovanie edukácie žiakov

Neustále pracujeme na zväčšení a skvalitnení knižného fondu v našej novej školskej knižnici. Dve kmeňové triedy pre školský klub sú vybavené na oddych a relaxáciu detí. Školská kuchynka slúži na praktické vyučovanie. Pri obnove tried a učebných pomôcok využívame finančné prostriedky z mnohých projektov a z podnikateľskej činnosti školy.

Triedy, chodby i ostatné priestory sú pravidelne udržiavané v dobrom hygienickom stave prieběžným maľovaním, rekonštrukciou podláh, lavíc, stoličiek. Škola postupne vymieňa žiacky nábytok za bezpečnejší a zodpovedajúci hygienickým normám. Počas školského roka dopĺňame veľké množstvo moderných učebných pomôcok, čo umožňuje tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie. Školský dvor v budove na Námestí M. R. Štefánika poskytuje priestor na vyučovanie aj na relaxáciu detí počas prestávok i popoludňajšie činnosti pre deti v Školskom klube.

1.8 Škola ako životný priestor

Priestory oboch budov škôl, školskej jedálne, školského klubu detí sú esteticky upravované, pôsobia na žiakov, pedagógov i návštevníkov školy prostredníctvom násteniek, informačných tabúl, esteticky vkusnej výzdoby vždy podľa aktuálnych tém alebo obdobia. Žiaci vo svojich triedach zatiaľ nezostávajú počas celého vzdelávania daného stupňa vzdelania, ale tento princíp chceme zaviesť čo najskôr, pretože určite vedie žiakov, rodičov a aj triedneho učiteľa k budovaniu estetického prostredia danej triedy. Zrenovovaním školského dvora na námestí prostredníctvom projektu „Zelené oázy“ sme vytvorili estetické a upravené prostredie nielen na relaxáciu, ale zvýšili sme aj možnosti výukového prostredia.

Našou neustálou snahou je zvýšiť estetickosť prostredia školy na chodbách a vytvoriť tam priestory na zvýšenie informovanosti žiakov prostredníctvom informačných násteniek a panelov. Od roku 2006 ponúkame internetovú žiacku knižku. Podobné informácie o dianí v škole možno získať i na webovej stránke školy, ktorá je priebežne aktualizovaná o najnovšie udalosti školy. Už niekoľko rokov vytvárame školský časopis Srdce (dvojmesačník), v ktorom sú taktiež aktuálne informácie z diania na škole, ale aj literárne a výtvarné práce našich žiakov.

Hlavné **nedostatky a ohrozenia** vidíme v klesajúcom počte detí, ktorý komplikuje organizáciu školskej výchovy a vzdelávania - nepriaznivý demografický vývoj; nedostatok pracovných príležitostí v meste; nevyhovujúci stav školských budov (nutnosť opravy strechy, radiátorov, zateplenia a fasády); nevyhovujúca elektroinštalácia; vysoká energetická náročnosť budov; nedostatočné finančné zdroje pre oblasť školstva; zvyšovanie prevádzkových nákladov, najmä na energie; prepúšťanie kvalifikovaných pedagógov, ako dôsledok znižujúceho sa počtu detí; odliv žiakov piatych ročníkov do osemročných gymnázií; nepochopenie racionalizačných opatrení učiteľmi a rodičmi; slabá motivácia pedagógov k tvorbe a realizácii rozvojových projektov. Pretrvávajúcim nedostatkom je aj slabé finančné ohodnotenie pedagógov, agresívni žiaci, nízka dotácia hodín u niektorých predmetov, diskriminácia cirkevných škôl (nemožnosť zapojiť sa do niektorých projektov). Ako ohrozenie vnímame aj možné zvyšovanie maximálnych počtov žiakov v jednotlivých ročníkoch a z toho vyplývajúce spájanie tried.

Škola vidí svoje príležitosti v získavaní mimorozpočtových zdrojov pre školu a školské zariadenia, v zvyšovaní kvality vyučovania cudzích jazykov a informačných technológií, zavádzaní nových metód využívania IKT vo výchove a vzdelávaní, v podporovaní realizácie projektov škôl podporujúcich zdravie na utváranie kvalitnejších podmienok pre ochranu a podporu zdravia detí a žiakov. Ďalej vo vytváraní priaznivých podmienok na rozvoj podporných projektov školy a školských zariadení, vo vytváraní podmienok a využívaní možností na vzdelávanie pedagogických i nepedagogických zamestnancov. Pedagogický zbor v škole je stabilizovaný, schopný a ochotný rozširovať si odbornosť. V okolí je dostatok kvalifikovaných pedagógov schopných pracovať v katolíckej škole. Nižší počet žiakov v triedach umožňuje pedagógom individuálny prístup k žiakom (podpora slabo prospievajúcich žiakov, nadaných žiakov a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami). Škola má vlastný spevácky zbor a dobre fungujúcu krúžkovú činnosť. Zlepšenie finančnej situácie vidíme aj v príležitosti prenájmu priestorov vďaka podnikateľskej činnosti školy a možnosti spolupodieľania sa na prevádzkových nákladoch CVČ Trstená.

1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Poučenie o BOZP – pre žiakov sa uskutočňuje každoročne na začiatku školského roka na triednických hodinách, na úvodných hodinách predmetov vyžadujúcich zvýšenú pozornosť na bezpečnosť /chémia, fyzika, telesná a športová výchova, informatika, svet práce a technika.../, pred exkurziami a výletmi.

Pre pedagogických i nepedagogických pracovníkov sa uskutočňuje pravidelné preškolenie z oblasti BOZP, PO, s dvojročným cyklom preverenia vedomostí. Pre začínajúcich pracovníkov sa uskutočňujú vstupné školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru.

Aktualizácia školského poriadku sa každoročne uskutočňuje na začiatku školského roka i priebežne po zistení jeho nedostatkov. Pravidelne sú so školským poriadkom oboznámení žiaci a aj rodičia na plenárnom rodičovskom združení. Akcie mimo budovy školy sa so žiakmi uskutočňujú len s informovaným súhlasom zákonných zástupcov žiaka.

Podľa plánu revízií sa pravidelne uskutočňujú všetky revízie a porevízne opravy, ktoré vykonáva odborný pracovník. Škola má uzavretú dohodu s bezpečnostným technikom. Následne škola zabezpečí odstránenie nedostatkov v čo najkratšom termíne.

Máme uzavreté komerčné poistenie pre všetkých žiakov školy.

1.10 Analýza školy

SWOT analýza je štandardná metóda používaná k prezentácii analytických poznatkov objektov skúmania. Iba na základe serióznej analýzy sa dajú urobiť múdre rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú vývoj subjektu pozitívnym smerom.

Silné stránky školy

- kresťanská výchova a vzdelávanie majú na škole dlhoročnú tradíciu a sú na vysokej úrovni, o čom svedčia aj výsledky dosahované v rôznych súťažiach, kde sa naši žiaci už tradične umiestňujú, nielen v rámci okresu a kraja ale aj na celoslovenskej a medzinárodnej úrovni na popredných miestach
- dostatočná priestorová, kvantitatívne a kvalitatívne narastajúca materiálna vybavenosť školy
- kvalifikovanosť zamestnancov
- dobré výsledky dosiahnuté v monitorovaní vedomostí žiakov deviatych ročníkov
- právna subjektivita školy
- priestory sú vo vlastníctve školy (farského úradu)
- výrazné zavádzanie IKT do výchovno-vzdelávacích procesov
- aktívni a zanítení pedagogickí pracovníci
- individuálny prístup k žiakom – školský špeciálny pedagóg, logopéd a asistenti učiteľa
- udržiavaný školský areál a blízkosť športových areálov
- modernizácia vyučovania – projektové vyučovanie
- prezentácia na verejnosti, v tlači (miestnej, regionálnej i celoslovenskej), v televízii

- dobrá spolupráca školy s odborníkmi z oblasti detskej psychológie, prevencie, s kňazmi, lekármi a taktiež s CPPP a P
- aktivita pedagógov pri vypracovaní a realizácii projektov
- celosvetové úspechy v stavbe a programovaní lega
- obnovená žiacka a učiteľská knižnica
- existencia odborných učební
- obnovený školský nábytok takmer v celej škole
- zrekonštruovaná a vynovená školská jedáleň a školský klub detí
- v učiteľskom kolektíve je tretina mužov

Slabé stránky školy

- nepriaznivý demografický vývoj
- zlý stav školských budov spôsobený dlhodobou stagnáciou investícií do školských zariadení (nutnosť výmeny okien, radiátorov, zateplenia, nevyhovujúca elektroinštalácia, vysoká energetická náročnosť budov, ..)
- malá telocvičňa
- nedostatočný príliv žiakov z okolitých obcí (Zábiedovo, Ústie, Čimhová, ...)
- komplikovaná školská legislatíva – vysoká byrokracia
- nízke ohodnotenie práce pedagógov v tarifnom odmeňovaní
- nedostatočná spolupráca školy a rodiny

Príležitosti školy

- získavanie mimorozpočtových zdrojov pre školu a školské zariadenia
- zvyšovanie kvality vyučovania cudzích jazykov a informačných technológií
- zavádzanie nových metód vo výchove a vzdelávaní
- škola vlastní majetok, ktorý zodpovedá štandardnému vybaveniu (telocvičňa, odborné učebne, kaplnka)
- podporovanie realizácie projektov škôl podporujúcich zdravie na utváranie kvalitnejších podmienok pre ochranu a podporu zdravia detí a žiakov
- vytváranie priaznivých podmienok na rozvoj podporných projektov školy a školských zariadení
- vytváranie podmienok a využívanie možností na vzdelávanie pedagogických i nepedagogických zamestnancov
- pedagogický zbor v škole je stabilizovaný, schopný a ochotný rozširovať si odbornosť
- v okolí je dostatok kvalifikovaných pedagógov schopných pracovať v katolíckej škole
- nižší počet žiakov triedach umožňuje pedagógom individuálny prístup k žiakom (podpora slabo - prospievajúcich žiakov, talentovaných žiakov a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami)
- škola má vlastný spevácky zbor
- v škole pracuje približne 15 rôznych záujmových útvarov

Nedostatky a ohrozenia školy

- hlavné nedostatky a ohrozenia vidíme hlavne v klesajúcom počte detí, ktorý komplikuje organizáciu školskej výchovy a vzdelávania - nepriaznivý demografický vývoj
- nedostatok pracovných príležitostí v meste
- škola pôsobí v dvoch technicky nevyhovujúcich školských budovách
- vysoká energetická náročnosť budov
- nedostatočné finančné zdroje pre oblasť školstva
- zvyšovanie prevádzkových nákladov, najmä na energie
- prepúšťanie kvalifikovaných pedagógov, ako dôsledok znižujúceho sa počtu detí
- odliv žiakov piatych ročníkov do osemročných gymnázií
- nepochopenie racionalizačných opatrení učiteľmi a rodičmi
- v škole sa nekvalifikovane vyučujú niektoré predmety (najmä cudzie jazyky)
- v meste Trstená zatiaľ neexistuje stredné cirkevné školstvo
- slabá motivácia pedagógov k tvorbe a realizácii rozvojových projektov
- diskriminácia cirkevných škôl (nemožnosť zapojiť sa do niektorých projektov).

1.11 Strategické ciele

I. V oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu.

- Formovať celé osadenstvo školy v kresťanských zásadách a uvedomiť si, že výchovnovzdelávací proces musí byť presiaknutý láskavosťou, sebaovládaním, trpezlivosťou a náročnosťou voči sebe aj voči žiakom. Pri výchove žiaka neurážať, neponižovať, nezosmiešňovať, ale vyžadovať aktivitu na hodinách, disciplínu a zodpovedné konanie a plnenie si svojich povinností.
- *Pri výchove a vzdelávaní klásť dôraz na kresťanskú orientáciu našej školy, najmä na:*
  - a. osvojenia a prehĺbenia kresťanských hodnôt, kresťanskej morálky
  - b. osvojenia a prehĺbenia kresťanského náhľadu na svet, kultúru
  - c. vytvárania kresťanského spoločenstva našej školy
  - d. vytvárania podmienok na prehĺbenie kresťanskej tradície, aktivít našej školy.
- V školskom vzdelávacom programe sa sústrediť na rozvoj kľúčových kompetencií (spôsobilosti k celoživotnému učeniu sa, sociálne komunikačné spôsobilosti, spôsobilosť riešiť problémy, spôsobilosti občianske, sociálne a personálne, digitálne, spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry, spôsobilosť uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti v oblasti vedy a techniky a spôsobilosti smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti).
- Medzi voliteľné predmety v jednotlivých ročníkoch zaraďovať predmety, ktoré rozvíjajú kľúčové spôsobilosti žiaka, aplikujú teoretické poznatky v praktickom živote (tvorivé čítanie a písanie, hravá angličtina, tvorivá dramatika, mediálna a regionálna výchova).
- Vytvárať podmienky na rozvíjanie schopností žiakov v oblasti počítačovej gramotnosti (rozšíriť hodinovú dotáciu predmetu informatika, ponúknuť žiakom školy záujmové útvary zamerané na prácu s počítačom a internetom, zapojiť žiakov do tvorby projektov s využitím IKT, internet využívať vo vyučovacom procese ako zdroj informácií, vytvárať dobré personálne a materiálne podmienky v uvedenej oblasti).

- Vytvárať podmienky na kvalitné vzdelávanie cudzieho jazyka (ISCED 1 – anglický jazyk učiť už od 1. ročníka, pri osvojovaní anglického jazyka integrovať anglický jazyk do vzdelávania žiakov metódou obsahovo a jazykovo integrovaného vyučovania CLIL, Jolly Phonics).
- Vytvárať podmienky na rozvoj komunikačnej spôsobilosti a čitateľskej gramotnosti žiakov. Uvedené spôsobilosti rozvíjať vo všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetoch (zorganizovať interné vzdelávanie na rozvoj čitateľskej gramotnosti, otvorené hodiny orientovať na metódy rozvoja čitateľskej gramotnosti, revitalizovať neustále školskú knižnicu a využívať ju ako centrum rozvoja čitateľských zručností, na I. stupni rozšíriť hodinovú dotáciu predmetu slovenský jazyk a literatúra s cieľom rozvoja komunikačnej spôsobilosti a čitateľskej gramotnosti žiakov I. stupňa).
- Rozvíjať analytické myslenie, schopnosť tvorivo riešiť problémy, naučiť sa základom vedeckej práce a práce s rôznymi zdrojmi informácií (zvýšenú pozornosť venovať prírodovedným predmetom, zamerať sa na projektové vyučovanie (už od 1. stupňa), zadávať problémové úlohy, preferovať tímovú a samostatnú prácu).
- Pokračovať v individualizácii vzdelávania, v učebných variantoch zohľadniť aj individuálne potreby jednotlivých žiakov, stupeň rozvoja ich poznávacích schopností, zameranie a aspirácie vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov s nadaním.
- Vo všetkých ročníkoch na základe žiadosti rodiča umožniť štúdium i žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorým poskytneme zabezpečenie špeciálno-pedagogických potrieb na individuálnej úrovni každého začleneného žiaka.
- Posilniť výchovnú funkciu školy v katolíckom duchu (v spolupráci s rodičmi žiakov) - do plánu školy zapracovať výchovnovzdelávacie ciele v súlade so Štátnym vzdelávacím programom a POP, zamerať výchovu na posilňovanie vzájomnej úcty, pripravovať žiakov na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlavia a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami (preventívne programy, realizácia školských projektov).
- Ctiť si kultúru národa, národný jazyk, národné hodnoty krajiny (organizovať pre žiakov návštevy múzeí, výstav, hradov, kostolov a iných pamätihodností, návštevu divadelných predstavení s pôvodnou slovenskou tvorbou, pripomínať si bohaté ľudové tradície a zvyky – tvorivé dielne s vianočnou a veľkonočnou tematikou, organizovať školské kolá literárnych a speváckych súťaží (Dilongova Trstená, DilongStar, Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko, Šaliarsky Maľko, Hviezdoslavov Kubín, Slávik Slovenska a iné).
- Zvýšenú pozornosť venovať regionálnej výchove.
- Venovať pozornosť výchove zameranej na zdravý životný štýl (realizovať projekt Zdravie do škôl, Školské ovocie a zelenina).
- Organizovať pre žiakov školy voľnočasové aktivity, ponúkať im pestrý výber záujmových útvarov (zmysluplné trávenie voľného času, eliminácia negatívnych javov v živote detí ako sú nuda, negatívny vplyv partí, konzumný spôsob života, rôzne formy závislostí a kriminalita).
- Zlepšiť správanie žiakov (dôsledné dodržiavanie školského poriadku, jednotný prístup zo strany pedagógov školy, zmena postoja učiteľa voči asociálnemu správaniu – osobný vzťah

- s rizikovými žiakmi v duchu výchovného štýlu – náročnosť a láskavosť, písomné záznamy z pohovorov, systematické ovplyvňovanie myslenia a postojov žiakov).
- Ochrana detí pred všetkými formami fyzického alebo psychického násillia – prevencia (snažiť sa predchádzať negatívnym vplyvom súčasnej doby ako sú drogy, teror a násillie, kriminalita, záškoláctvo, šikanovanie, nenávisť a pod.).
  - Posilňovať zdravý kresťanský životný štýl – zameraný na upevňovanie rodiny, slávenie nedele
  - Dbať na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci v škole.
  - Rozvíjať prosociálne schopnosti (tolerancia, asertivita, empatia) a medziľudské postoje a spôsobilosti (pohľad, úsmev, pozdrav, počúvanie druhého, poďakovanie sa, schopnosť viesť rozhovor).
  - Venovať pozornosť zápisu žiakov do prvého ročníka.
  - Usilovať sa o zabezpečenie duševného a telesného vývoja detí v Školskom klube detí, o rozvíjanie mravnej, etickej, estetickej a telesnej kultúry. Pestovať u detí morálno-vôľové vlastnosti, citovú výchovu, utvárať dobré vzťahy medzi chlapcami a dievčatami, medzi vekovo rozdielnymi deťmi. Formovať u detí kladný vzťah k práci, viesť ich k ochrane životného prostredia a k príkladnému kresťanskému životu.
  - Klásť dôraz na kvalitné zvládnutie prírodovedných predmetov v previazanosti na environmentálnu výchovu.
  - Venovať dostatočný priestor informáciám o priebehu Synody v našej diecéze.
  - Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov (anglický týždeň na škole, Deň jazykov).
  - Posilňovať športovú zdatnosť a uvedomenie si celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie nielen hodinami TV, ale aj plaveckými a lyžiarskymi výcvikmi, pohybovými hrami a športovými krúžkami, realizácia projektu DFDL – Dievčenská Futbalová Dilong Liga.
  - Zabezpečovať kvalitnú a pestrú stravu prostredníctvom školskej jedálne.
  - Pripravovať žiakov na rôzne druhy testovania (aj elektronické testovanie).
  - Zlepšiť pravidelnú školskú dochádzku, zmenšiť množstvo vymeškaných hodín z rodinných dôvodov, predchádzať záškoláctvu, v rámci triednických hodín prehlbovať poznatky a právne vedomie žiakov o ľudských hodnotách, poukázať nielen na práva ale aj povinnosti voči sebe a iným ľuďom.
  - Do plánov práce zahrnúť a pri vyučovaní aj využívať prvky environmentálnej výchovy, v predmetoch KNB a OBN prvky rodinnej prípravy a v celom vyučovacom procese dôsledne realizovať výchovu k manželstvu a rodičovstvu v súlade s Konceptiou výchovy k manželstvu a rodičovstvu.
  - Venovať zvýšenú pozornosť výchovám (HUV, VYV, Výchova umením), využívať netradičné formy práce, výučba hry na zobcovú flautu, témy nábožensky motivovať. Viesť deti k estetizácii prostredia a tried, využívať netradičné materiály.
  - Zapájať deti do súťaží vyhlásených MŠVVaŠ SR, metodickými centrami: literárnych, výtvarných, športových, matematických (CHO, MO, BO, GO, FO, OCJ,) Biblická olympiáda a iné.
  - Zabezpečiť pokračovanie vydávania školského časopisu „SRDCE“.

- V rámci starostlivosti o zvyšovanie odborného rastu pedagogických pracovníkov zaraďovať na zasadnutie MZ oboznamovanie s novými poznatkami uverejňovanými v odbornej a metodologickej literatúre, ako aj v dostupných publikáciách, k čomu využiť literatúru v školskej knižnici, časopisy a metodické príručky. Poznatky zovšeobecňovať aj na pedagogických poradách a poradách s triednymi učiteľmi.
- V riadení školy utvárať podmienky pre iniciatívu a zvyšovanie odbornosti, vytvárať tvorivé pracovné ovzdušie pedagogických pracovníkov s cieľom zvýšiť ich podiel na riadení školy.
- Znižovať byrokraciu v školstve. Zbytočne nezaťažovať zamestnancov papierovačkami.

II. V oblasti materiálno-technického vybavenia školy.

- Sústavne a cieľavedome sa budeme podieľať na vytváraní zdravého, ekologicky čistého a estetického prostredia školy.
- Rekonštrukcia a prestavba starých budov školy (zabezpečenie statiky, oprava strechy, podláh, elektroinštalácie a odpadu).
- Vymaľovať celú školu a vymeniť svietidlá.
- Zateplenie a oprava fasády na všetkých troch budovách školy.
- Zrekonštruovanie toaliet v budove na Námestí M. R. Štefánika.
- Zapájať žiakov do centrálnej výzdoby školy vo vstupných priestoroch, aktualizovať nástenky v triedach.
- Zrealizovať výsadbu exteriéru školy s prístupovými chodníkmi a drobnou záhradnou architektúrou.
- Dokončiť materiálne vybavenie školy novým nábytkom.
- Zabezpečiť ochranu objektu školy prostredníctvom bezpečnostného a kamerového systému vo všetkých budovách a v areály školy.
- Vytvárať podmienky na pokojnú a bezpečnú prácu zamestnancov, podnecovať zamestnancov k sebazvedelávaniu.
- Do finančného zabezpečenia školy zainteresovať i Združenie rodičov a Radu školy a spoločne hľadať možnosti riešenia nedostatku financií. O pomoc a spoluprácu požiadať svojho zriaďovateľa a osloviť aj možných sponzorov.
- Pre všetkých zamestnancov školy zabezpečiť dobré pracovné podmienky, rozvíjať dobré medziľudské vzťahy na báze otvorenej komunikácie s jasne definovanými kompetenciami a vymedzenými úlohami na partnerskom, ľudskom a kresťanskom prístupe.
- Získavať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ a ostatných projektov.
- Každoročne obnovovať didaktické prostriedky a zabezpečiť učebné pomôcky pre jednotlivé predmety.
- Vytvárať podmienky pre bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov a zamestnancov.

III. V oblasti spolupráce s rodičmi, farským úradom, mestom Trstená a inými inštitúciami.

- Zlepšiť spoluprácu rodiny a školy, jednotné pôsobiť na deti pri spoločnom ciele, vychovať z mladých ľudí silné osobnosti odolávajúce negatívnym vplyvom sveta.

- Úzko spolupracovať s Radou školy, Združením rodičov a s ostatnými organizáciami v meste pre sústavné vytváranie čo najlepších podmienok a zvyšovanie celkovej úrovne školy.
- V spolupráci s rodičmi žiakov vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí (naďalej realizovať výrobu a predaj adventných vencov, ples a karneval pre žiakov a ostatné aktivity za aktívnej pomoci rodičov).
- Zlepšiť spoluprácu výchovného a kariérneho poradcu s rodičmi a žiakmi pri rozmiestňovaní žiakov na stredné školy, pomoc žiakom pri riešení výchovnovzdelávacích problémov žiakov.
- Zapájať sa do verejnoprospešnej činnosti v meste Trstená – zberom starého papiera, starostlivosťou o okolie školy vysádzaním stromčekov a úpravou okolia realizáciou projektov s deťmi.
- V duchovnej formácii žiakov a pedagógov nadviazať v spolupráci s farským úradom na kresťansky orientované aktivity našej školy:
  - raz týždenne, v stredu sv. omša
  - spoločné slávenie prikázaných sviatkov účasťou na sv. omši
  - duchovné obnovy raz za mesiac a duchovné cvičenia raz za rok pre zamestnancov školy
  - duchovné obnovy pre žiakov v spolupráci s triednymi učiteľmi a katechétkami
  - návštevy v Charitnom dome sv. Františka z Assisi v Trstenej
  - využitie tém s kresťanským zameraním pri nácvikoch a vystúpeniach na kultúrnych podujatiach školy a mesta
  - exkurzie a výlety spojiť s návštevami pamätných a pútnických miest
- Pripravovať kultúrne podujatia a vystúpenia pre rodičov, starých rodičov a ostatnú verejnosť - Sv. Mikuláš, posedenie pri adventnom venci, Vianočná akadémia, Karneval, Deň matiek, Deň detí, školské výlety a iné.
- S farským úradom spolupracovať pri príprave žiakov 3. ročníka na 1. sv. prijímanie, pri aktivitách na detských sv. omšiach, pri birmovke a pri spoločných sláveniach kresťanských sviatkov.
- Organizovať prednášky, besedy a diskusie s odborníkmi na aktuálne témy.
- Každoročne organizovať pre rodičov a verejnosť Dni otvorených dverí.
- Pravidelne aktualizovať internetovú žiacku knižku.
- Spoluprácu s radou rodičovského združenia a s radou školy budovať na báze rovnocenného partnerstva, ako možnosti získavania spätnej väzby o kvalite školy, v oblasti strategického plánovania a pomoci škole.
- Spolupracovať so zriaďovateľom (tvorba projektov, poskytovanie informácií o živote školy, pozvania na významné podujatia školy, účasť žiakov na podujatiach organizovaných zriaďovateľom, riešenie technického stavu budovy školy).
- Spolupracovať s inými subjektmi (Mestská polícia – preventívny program, Mestská knižnica, školy v meste Trstená, stredné školy v okolí, Matica slovenská, Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva – začleňovanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, Červený kríž, Oravské centrum mládeže, družobné mestá – Žirovnice (ČR) Iszaseg (Maďarsko) a mnoho ďalších).

- Poskytovanie informácií o dianí v škole – v komunikácii s okolím sa sústrediť na budovanie pozitívneho imidžu školy (informovať o aktivitách školy, o jej vzdelávacom projekte, neustále pripomínať existenciu cirkevnej školy, školské podujatia, významné úspechy žiakov, organizovať stretnutia s verejnosťou - verejné prezentácie rôznych aktivít žiakov školy). Zintenzívniť a skvalitniť najmä informačné aktivity o dianí v škole (informácie v médiách, pravidelná aktualizácia internetovej stránky školy).

1.12 Organizácia vyučovania

V škole sa vyučuje podľa rozvrhu hodín schváleného riaditeľom školy. Začiatok a koniec vyučovacej hodiny sa oznamuje zvonením.

Vyučovací čas je rozvrhnutý takto :

1. hodina 7.40 hod. – 8.25 hod.
  2. hodina 8.35 hod. – 9.20 hod.
  3. hodina 9.35 hod. – 10.20 hod.
  4. hodina 10.30 hod. – 11.15 hod.
  5. hodina 11.25 hod. – 12.10 hod.
  - 6 hodina 12.20 hod. – 13.05 hod.
  7. hodina 13.35 hod. – 14.20 hod.
  8. hodina 14.25 hod. – 15.10 hod. nepovinné predmety a krúžky
  9. hodina 15.15 hod. – 16.00 hod. nepovinné predmety a krúžky
- ďalšie podľa rozvrhu na jednotlivé aktivity

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

2.1 Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Hlavné princípy a ciele školy

- formovať celé osadenstvo školy v kresťanských zásadách a uvedomiť si, že výchovno-vzdelávací proces musí byť presiaknutý láskavosťou, sebaovládaním, trpezlivosťou a náročnosťou voči sebe aj voči žiakom. Pri výchove žiaka neurážať, neponižovať, nezosmiešňovať, ale vyžadovať aktivitu na hodinách, disciplínu a zodpovedné konanie a plnenie si svojich povinností
- našim poslaním je vychovávať a vzdelávať žiakov, ktorí budú vedieť chápať seba a iných, budú schopní tvorivo a kriticky myslieť, budú vedieť riešiť problémy, dokážu vyjadriť ocenenie a uznanie iným ľuďom
- prijať každého človeka, žiaka, veriť v jeho osobnostný rast, naučiť ho rozvíjať svoje schopnosti, záujmy, viesť ho žiť k ohľaduplnému životu v spoločenstve a budovaní ľudskej spoločnosti, sprostredkovať mu hodnoty kresťanské ako aj poznanie a zručnosti
- vytvárať podmienky na rozvoj mimoriadne nadaných a talentovaných žiakov, t.j. žiakov s nadaním
- vytvárať podmienky pre zaradenie nezrelých detí do nultého ročníka
- všestranne pôsobiť na žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (t.j. žiaci so zdravotným znevýhodnením, žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia a žiaci s nadaním), venovať im dostatočnú pozornosť zo strany pedagógov po stránke výchovnej a vzdelávacej
- podporovať vyučovacie stratégie, metódy a postupy, ktoré prepájajú učenie so životom a rozvíjajú kompetencie žiakov
- zapájať sa do projektu „Otvorená škola“
- sprístupňovať informácie a poradenskú službu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy na povolanie
- klásť dôraz na správanie a zodpovednosť za svoje činy
- ochrana detí pred všetkými formami fyzického alebo psychického násillia – prevencia
- posilňovať zdravý kresťanský životný štýl – zameraný na upevňovanie rodiny, slávenie nedele
- dbať na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci v škole
- rozvíjať prosociálne schopnosti (tolerancia, asertivita, empatia) a medzilidské postoje a spôsobilosti (pohľad, úsmev, pozdrav, počúvanie druhého, poďakovanie sa, schopnosť viesť rozhovor)
- v ročníkoch 1.– 4. posilňovať čitateľskú gramotnosť, rozvíjať čitateľskú a informačnú gramotnosť žiakov ZŠ
- zavádzať IKT do vyučovania, zapájať sa do programov EÚ
- venovať pozornosť zápisu žiakov do prvého a nultého ročníka

- do výchovno – vzdelávacieho procesu zaradiť vzdelávacie štandardy povinného učiva „Ochrana človeka a prírody,“
- spolupráca rodiny a školy, jednotné pôsobenie na deti pri spoločnom ciele, vychovať z mladých ľudí silné osobnosti odolávajúce negatívnym vplyvom sveta,
- chceme, aby naši žiaci odchádzali zo školy ako slobodní, zodpovední, charakterní mladí ľudia, ochotní sa ďalej učiť a tvorivo žiť,
- budeme sa snažiť predchádzať negatívnym vplyvom súčasnej doby ako sú drogy, teror a násilie, kriminalita, záškoláctvo, šikanovanie, nenávisť a podobne,
- ústavne a cieľavedome sa budeme podieľať na vytváraní zdravého, ekologicky čistého a estetického prostredia školy,
- zapojíme sa do programov, súťaží podporujúcich zdravie a zdravú školu,
- aktívne budeme podporovať žiakov so zdravotným znevýhodnením, žiakov s nadaním a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- zvýšenú pozornosť budeme venovať slabo prospievajúcim žiakom v spolupráci s rodičmi, s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP), individuálnym prístupom zvyšovať ich vzdelávaciu úroveň,
- v ŠKD sa budeme usilovať o zabezpečenie duševného a telesného vývoja detí, o rozvíjanie mravnej, etickej, estetickej a telesnej kultúry,
- budeme u detí pestovať morálno-vôľové vlastnosti, citovú výchovu, utvárať dobré vzťahy medzi chlapcami a dievčatami, medzi vekovo rozdielnymi deťmi,
- budeme u nich formovať kladný vzťah k práci, viesť ich k ochrane životného prostredia a k príkladnému kresťanskému životu,
- snažiť sa vytvárať vhodné podmienky pre záujmovú činnosť žiakov školy
- úzko spolupracovať s Radou školy, Združením rodičov a s ostatnými organizáciami v meste pre sústavné vytváranie čo najlepších podmienok a zvyšovanie celkovej úrovne školy,
- klásť dôraz na kvalitné zvládnutie prírodovedných predmetov v previazanosti na environmentálnu výchovu,
- pre lepšie pochopenie učiva chceme využívať projektové vyučovanie,
- venovať dostatočný priestor informáciám o priebehu Synody v našej diecéze,
- venovať sa procesu zavedenia eura ako novej spoločnej meny,
- dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech,
- osobitný význam chceme venovať poskytovaniu možnosti rozvíjať si potrebu vyjadrovať sa a realizovať sa prostredníctvom slov, pohybov, piesní a obrazov, čo je významný základ pre rozvoj gramotnosti,
- v spolupráci s rodičmi žiakov vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí – naďalej realizovať výrobu a predaj adventných vencov, žiacky ples a karneval pre žiakov a ostatné aktivity za aktívnej pomoci rodičov,
- výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy
- pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu,
- zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov,

- posilňovať športovú zdatnosť a uvedomenie si celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie nielen hodinami TV, ale ja plaveckými a lyžiarskymi výcvikmi, pohybovými hrami a športovými krúžkami,
- ponúkať záujmovú činnosť v poobedňajších hodinách širokého zamerania podľa záujmu žiakov – cez športové krúžky, vzdelávacie, tanečné, literárno-dramatické...
- zapájať sa do verejno–prospešnej činnosti – zberom starého papiera, liečivých rastlín, starostlivosťou o okolie školy vysádzaním stromčekov a úpravou okolia realizáciou projektov s deťmi,
- zabezpečovať kvalitnú a pestrú stravu prostredníctvom školskej jedálne,
- podieľať sa na rozvíjaní úrovne detí organizovaním rôznych športových a kultúrnych aktivít.

2.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Vzhľadom na zameranie cirkevnej školy vychádzame do budúcnosti z koncilovej deklarácie GRAVISSIMUM EDUCATIONIS, kde hlavnou úlohou je neustála snaha o formovanie mladej generácie. Preto hlavným zameraním našej cirkevnej základnej školy je sprostredkovať tak hodnoty kresťanské, dobro a poznanie, ako aj vedomosti a zručnosti v rámci všeobecno-vzdelávacích predmetov. Víziou školy je pripraviť deti okrem štandardného vzdelávania aj na vedomosti získané vlastnými aktivitami a zážitkami z tvorivého učebného prostredia. V programe školy sa okrem bežných a samozrejímavých aktivít zameriavame hlavne na rozvoj jazykových a IKT zručnosti. Od 1. ročníka ponúkame vyučovanie cudzieho jazyka. Rozvíjame počítačové zručnosti v rámci nepovinných predmetov zameraných na prácu s počítačom už od 1. ročníka. Mimoriadne úsilie venujeme aj počítačovému programovaniu modelov z lega, kde deti pracujú pod dohľadom odborníkov už od roku 2000. Cez nepovinné predmety a projekty rozvíjame podnikateľskú činnosť mladých v rámci vzdelávacieho programu „Základy podnikania“.

Športovú zdatnosť a uvedomenie si celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie posilňujeme nielen hodinami TV, ale aj plaveckými a lyžiarskymi výcvikmi, pohybovými hrami a športovými krúžkami. Záujmová činnosť v poobedňajších hodinách je širokého zamerania podľa záujmu žiakov – cez športové krúžky, vzdelávacie, tanečné, literárno-dramatické a pod. Učebné osnovy obohacujeme o témy zamerané k ochrane človeka a prírody a vo výchovno – vzdelávacom procese našej školy zohráva dôležitú úlohu aj výchova k zodpovednému manželstvu a rodičovstvu, k tomu patrí aj prevencia pred AIDS, narkomániou a toxikomániou. Od roku 2006 ponúkame internetovú žiacku knižku. Podobné informácie o dianí v škole možno získať i na webovej stránke školy www.zsdilong.sk, ktorá je priebežne aktualizovaná o najnovšie udalosti školy. Už niekoľko rokov vytvárame školský časopis Srdce (dvojmesačník).

Vzhľadom na kresťanskú orientáciu našej školy, nezabúdame ani na zameranie, ktoré sa týka výchovy žiakov. Dôraz kladieme najmä na prehlbovaní a upevňovaní kresťanského vedomia, morálky, kresťanských hodnôt a kresťanského spoločenstva. Rozvíjame spolupráca s rodinou a príslušnými inštitúciami na základe otvorenosti, ústretovosti, vzájomnom rešpekte a dôvere.

Stupeň vzdelania – ISCED 1- primárne vzdelanie

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecnovzdelávacieho programu ostatného ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho stredného vzdelávania alebo adekvátnom stupni viacročného gymnázia.

Program primárneho vzdelávania (1. stupňa základnej školy) má zabezpečiť hladký prechod z predškolského (predprimárneho) vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie prostredníctvom stimuluovania poznávacej zvedavosti detí, vychádzajúcej z ich osobného poznania. Východiskom sú aktuálne skúsenosti žiaka, vedomosti, pojmy a záujmy, ktoré sú rozvíjané podľa jeho reálnych možností tak, aby sa dosiahol pevný základ pre jeho budúci akademický a sociálny úspech. Program je založený na princípe postupu od známeho k neznámemu pri nadobúdaní nových skúseností z pozorovania a zažitia aktivít a udalostí, ktoré sú spojené so životom dieťaťa a s jeho bezprostredným kultúrnym a prírodným prostredím.

2.3 Profil absolventa

Vzdelanostný model primárneho stupňa vzdelávania je založený na kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách), ktoré zahrňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumieť sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať.

Absolvent primárneho vzdelania si má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

(a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií.

(b) Kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov.

(c) Kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

(d) Kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok.

(e) Kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom.

(f) Osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,

- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom.

(g) Kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

(h) Náboženské kompetencie (spôsobilosti)

- zapája sa do farského a liturgického života
- orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežíva ich rozdielnu náplň a úlohu
- objavuje hranice dobra a zla
- objavuje svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia
- učí sa odhadovať dôsledky vlastného správania a konania v najrozličnejších situáciách
- rozvíja základné prvky vnútorného sveta svojej osobnosti – stíšenie, vnútorné sústredenie, načúvanie
- pozná základné modlitby, vie sa modliť vlastnými slovami za svoje potreby, za rodinu...
- vníma dôležitosť a hodnotu rodiny
- jednoduchým spôsobom vie vysvetliť Bibliu ako dar, ktorý dáva Boh človeku pre životnú orientáciu
- posolstvo biblických textov spája s konkrétnymi situáciami vo svojom živote
- intuitívne rozumie neverbálnej komunikácii a symbolickému úkonu prežehňania
- snaží sa vnímať potreby iných a konať dobro
- je tolerantný a ústretový, berie do úvahy potreby iných
- zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom
- hľadá možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a realizuje ich
- objavuje pozitívne vzory, pozná životopisy svätých a snaží sa ich nasledovať

Absolvent našej cirkevnej školy by mal po absolvovaní primárneho stupňa vzdelávania okrem vyššie uvedených spôsobilosti získať aj tieto:

- ✓ uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote
- ✓ byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy
- ✓ uplatňovať v živote kresťanské hodnoty a princípy správania
- ✓ konať poctivo, úprimne a podľa morálnych pravidiel
- ✓ byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií
- ✓ primerane veku diskutovať o prírodovedných otázkach
- ✓ ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania
- ✓ mať poznatky o správnej výžive a zdravom životnom štýle, o ochrane zdravia, ovládať zásady poskytovania prvej pomoci
- ✓ byť schopný využiť osvojené pohybové a športové činnosti a uplatniť ich ako súčasť starostlivosti o svoje zdravie
- ✓ rozvíjať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy
- ✓ byť si vedomý svojich kvalít, byť pripravený uplatniť sa v ďalšom vzdelávaní a byť zodpovedný za svoj život
- ✓ svojím vystupovaním robiť dobré meno škole, byť usilovný, svedomitý, samostatný a čestný
- ✓ mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa
- ✓ rozvíjať schopnosť presadzovať jednoduché ekologické prístupy
- ✓ uplatňovať komunikáciu smerujúcu k vytváraniu dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu
- ✓ rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a uplatňovať primeranú formu medzikultúrnej komunikácie
- ✓ mať schopnosť kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie
- ✓ chápať význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem, byť si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo nej
- ✓ získať informácie z rôznych zdrojov a meniť ich na poznatky
- ✓ argumentovať na základe získaných vedomostí a skúseností
- ✓ byť zodpovedný a dôveryhodný
- ✓ rešpektovať práva ostatných ľudí (nielen v škole, ale aj na verejnosti)
- ✓ dokázať sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektovať aj iné názory, chápať význam vzájomnej ohľaduplnosti
- ✓ poznať pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu) a správať sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám
- ✓ rozvíjať spôsobilosti založené na základných zručnostiach v oblasti IKT a programovania lega
- ✓ pokračovať úspešne v štúdiu na nižšom strednom stupni vzdelávania

2.4 Pedagogické stratégie

Podporujeme vyučovanie pomocou didaktickej techniky, diskusie, samostatné a tímové projekty, prezentácie a obhajobu výstupov. Praktickú výučbu realizujeme aj v odborných učebniach – školské pracovné dielne a školská kuchynka. Dôraz je kladený na samostatnosť a zodpovednosť za učenie. Využívame IKT vo vyučovaní takmer na všetkých predmetoch a manuálne zručnosti získavajú žiaci na praktických úlohách na všetkých predmetoch a súčasťou sú stavby rôznych modelov z lega.

V oblasti rozumovej výchovy je našim cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie. Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami a podporou ich individuálnych schopností. Školský špeciálny pedagóg poskytne odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom a zamestnancom školy. Školská logopedička poskytne odbornú pomoc žiakom s logopedickými problémami.

Práca v oblasti environmentálnej výchovy je na našej škole veľmi bohatá. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných. Žiaci majú o túto oblasť veľký záujem. Žiaci primárneho vzdelávania sú zapojení do projektu Lesná pedagogika a v rámci prírodovedných predmetov si vytvárajú vlastné projekty (Prírodovední bádatelia).

Pri prevencii drogových a iných závislostí sa zameriavame aj na iné aktivity ako besedy. Na primárnom stupni treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom, proti závislostiam na PC cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, a hlavne účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

Snažíme sa vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby. Chceme si všímať ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva.

Dôležitým odporúčaním do budúceho školského roka je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprosievajúcich.

Pre vzájomnú komunikáciu medzi zamestnancami, žiakmi a rodičmi využívame internet a internetovú žiacku knižku a diskusné.

Na vyučovacích hodinách často využívame nové metódy a formy vyučovania, pretože učiteľ má k dispozícii dostatok učebných, didaktických a IKT pomôcok, ktoré môže efektívne využívať. Podporujeme tvorbu projektov a tímovú spoluprácu. **Možnosti učiteľa** sú veľké, na základe svojich pedagogicko-psychologických a odborných vedomostí volí metódu:

- informačno-receptívna metóda – učiteľ rôznymi prostriedkami sprostredkuje žiakom hotové informácie a žiaci ich prijímajú najmä zrakom a sluchom
- reproduktívna metóda – pomáha dosiahnuť trvácnosť vedomostí pomocou opakovania
- metóda výskumná – učiteľ nastolí problém, žiaci samostatne hľadajú
- vysvetľovanie (výklad)
- rozprávanie – je živý, silne emocionálny spôsob výkladu.
- opis – učiteľ udáva konkrétne fakty a skutočnosti

- rozhovor
- diskusia – komunikácia medzi učiteľom a žiakmi, ktorej podstatu tvorí výmena informácií a názorov
- demonštračné metódy – učiteľ predvádza a demonštruje žiakom reálne objekty, modely,
- pozorovanie – žiaci pozorujú predmety, javy, procesy, robia si záznamy, porovnávajú, hodnotia a vyvodzujú závery.
- manipulácia s predmetmi
- praktické metódy – metódy praktickej činnosti, pracovné workshopy
- metóda práce s učebnicou, literatúrou, mapou
- problémové metódy
- metóda brainstormingu
- situačná metóda – žiaci dostanú opis nejakej situácie alebo prípadu, ktorý sa v praxi stal aj s úlohami
- simulačná metóda
- projektová metóda
- tvorivo-humanistické vyučovanie
- didaktické hry
- pojmové mapy;

Žiakom zadávame samostatné práce, ktoré si vyžadujú aplikáciu teoretických poznatkov, taktiež motivačné domáce úlohy a od žiakov žiadame prezentáciu výsledkov domácich úloh. Prioritne sa zameriavame na rozvoj komunikačných spôsobilostí žiakov v materinskom a cudzom jazyku. Podporujeme rôzne formy komunikácie na medzinárodnej úrovni v rámci Európy aj sveta. Kladieme dôraz na kultúrnu úroveň komunikácie.

Podporujeme kritiku, sebakritiku a kreativitu žiakov, rozvíjame ich schopnosť zmeniť myšlienky na skutky. Učíme žiakov plánovať a organizovať si svoju prácu, vedieť si vybrať a udržať priateľa pomocou vzájomnej dôvery a starostlivosti, vedieť sa zasmiať a byť veselý a vtipný bez zraňovania iných. Učíme žiakov publikovať a prezentovať svoje názory a myšlienky v školskom časopise SRDCE, miestnej tlači a televízii, prípadne na webovej stránke školy. Dávame žiakom možnosť uplatniť svoje schopnosti komunikácie v rámci autentického učenia sa pri spoločenských akciách školy – akadémie, večierky, akcie školy. Umožňujeme žiakom komunikáciu s rôznymi vekovými skupinami ľudí - spolupráca s Charitnom domom Sv. Františka z Assisi. Netolerujeme sociálne patologické prejavy správania – šikanovanie, drogy, kriminalita, prejavy rasizmu, xenofóbie a nacionalizmu. Netolerujeme agresívne, hrubé, vulgárne a nezdvorilé prejavy správania sa žiakov, zamestnancov školy a rodičov.

Prostredníctvom akadémií, školských vystúpení, vystúpení v meste prezentujeme žiacku umeleckú tvorivosť všetkých druhov. Kontaktmi so žiakmi škôl iných národov prostredníctvom projektovej činnosti a osobných návštev učíme žiakov vnímať kultúrnu a jazykovú rozmanitosť v Európe. Exkurziami na pamätné miesta a vlastným skúmaním historických koreňov rodiny, školy, mesta rozširujeme vedomosti žiakov o národnom dedičstve a budujeme hrdosť voči národným dejinám.

Využívame telocvičňu a všetky športoviská školy a blízkeho okolia školy na povinnú telesnú výchovu, pohybovú prípravu a mimoškolské aktivity.

U žiakov formujeme vedomie, že kultúrnosť vyjadrovania sa je znakom kultúrnosti osobnosti. Využívame pomoc a skúsenosti odborníkov z CPPP a P, logopedickej starostlivosti, polície, výchovného poradcu.

Pestrou ponukou záujmových útvarov podnecujeme u žiakov záujmovú činnosť a zmysluplné využívanie voľného času. Rôznymi formami /exkurzia, film, beseda, návšteva v škole, ukážka/ zoznamujeme žiakov s rôznymi profesiami a tým cielene ujasňujeme predstavu žiakov o reálnej podobe ich budúceho povolania a voľbe ich ďalšieho štúdia. Podporujeme žiakov v tvorbe pomôcok na vyučovanie, vedieme ich k prezentácii ich výsledkov pred žiakmi mladších ročníkov či iných škôl formou videokonferencií. Zapájame žiakov do tvorby školských projektov. Účasťou na výstavách, divadelných predstaveniach a koncertoch formujeme v žiakoch umelecké hodnoty, schopnosť vnímania národnej kultúry a jej rozdielnosti od kultúry iných národov.

Využívame rôzne formy vyučovania, napr. vyučovanie v situáciách reálneho života, pretože čo človek zažije, to si zapamätá najdlhšie. Zaujímavé a lákavé pre žiakov je aj učenie hrou - učenie a tréning schopností detí vzdelávacími a výchovnými, pohybovými a konštrukčnými hrami. Pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami používame individuálnu prácu s učebnými pomôckami – deti si formou jednoduchých skladačiek, pomôcok precvičujú učivo. Táto metóda rešpektuje individuálne tempo dieťaťa.

Pri vyučovaní špecifických tém využívame rôzne formy vyučovania – integrované v blokoch, skupinové, individuálne, vyučovanie v rôznom prostredí - trieda, odborná učebňa, knižnica, exkurzie, športové aktivity, tvorivé dielne, účelové kurzy, tréningy, turnaje, športové sústredenia a rôzne výchovné aktivity súvisiace so vzdelávaním.

Podľa priestorových, personálnych a finančných možností školy delíme triedy na skupiny najmä na hodinách náboženstva, informatiky, cudzích jazykov.

Používané metódy a formy práce sú v súlade so zámermi školy a rozvíjajú kľúčové spôsobilosti žiakov.

2.5 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Začlenenie všetkých žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je už v súčasnosti takmer prirodzeným javom a pedagógovia, rodičia, ale aj spolužiaci všetkých týchto detí sú oboznámení s ich právami, povinnosťami a podmienkami integrácie - začlenenia.

Každý rok sa v našej škole zvyšuje počet detí z výchovno-vzdelávacími ťažkosťami. Škola vytvára podmienky pre rozvoj osobnosti každého žiaka. V spolupráci s centrom špeciálnopedagogického poradenstva a centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie sa venujeme týmto žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami /ŠVVP/ vychádzame z platných dokumentov, najmä zo zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a z vyhlášky č. 320/2008 o základnej škole, ako i z ďalších platných a záväzných dokumentov.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:

- A. žiak so zdravotným znevýhodnením, t.j. žiak so zdravotným postihnutím, žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami, žiak s intelektovým výkonom v hraničnom pásme, žiak s poruchou správania
- B. žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia
- C. žiak s nadaním

Máme skúsenosti s výučbou detí najmä s poruchami učenia a správania, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so sluchovým postihnutím, s ľahkou mentálnou retardáciou, imobilných, s deťmi zo zlého sociálneho prostredia. Sme však otvorení aj pre iných žiakov so zdravotným znevýhodnením, či deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorým ponúkame nielen bezpečné, nediskriminujúce podmienky na vzdelávanie, ale najmä bohatú mimoškolskú činnosť, aktivity v ktorých dokážu dosiahnuť dobré výsledky a zlepšiť sebahodnotenie a sebaaprijatie.

Sme otvorení pre žiakov s rôznym postihnutím (okrem ťažkého mentálneho postihnutia), pokiaľ nám to umožňujú podmienky školy. Školský špeciálny pedagóg zabezpečuje pravidelné reedukačné hodiny so žiakmi s ŠVVP, poradenský servis pre rodičov týchto detí. V úzkej spolupráci so špeciálnym pedagógom je asistent učiteľa /u závažnejšie postihnutých detí/. Spolu s učiteľmi každoročne vypracuje špeciálny pedagóg individuálny plán ktorý prehodnocuje štvrťročne /na klasifikačných poradách/ a následne upravuje podľa schopností a vedomostí začlenených detí. Špeciálny pedagóg pravidelne monitoruje výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov so ŠVVP, upravuje testy, kvartálne písomné previerky, zúčastňuje sa skúšok spomínaných žiakov, pozoruje deti priamo vo výchovno-vzdelávacom procese /na vyučovacích hodinách/, aby sa dosiahlo zlepšenie, zefektívnenie a skvalitnenie vyučovania. Špeciálne úpravy sa týkajú teda predovšetkým **metód** – metódy nadmerného zvýraznenia dôležitého učiva, metóda optimálneho využitia poznatkov v praxi, **zásad** – zvýšený individuálny prístup, **organizačných foriem** – individuálne vzdelávanie, vzdelávanie s použitím IKT. Máme zabezpečené personálne obsadenie učiteľom pre prácu so žiakmi so ŠVVP, zavedenú profesiu asistenta učiteľa a podporu zo strany vedenia školy. Čo sa týka materiálnych podmienok poskytujeme deťom so ŠVVP počítačovú techniku, špeciálne programy, špeciálne pracovné listy, učebnice podľa druhu postihnutia. Každoročne vypracúvame projekty, ktoré by mali zlepšiť aj priestorové podmienky a špeciálne vybavenie učební.

V tejto oblasti našej práce je nutná zvýšená spolupráca školy, žiaka, jeho rodičov a školského špeciálneho pedagóga. V rámci školy ide najmä o spoluprácu triedneho učiteľa s ostatnými vyučujúcimi, výchovného poradcu a vedenia školy. Podmienkou zdokonaľovania práce so žiakmi so ŠVVP je neustále sa vzdelávanie pedagogických pracovníkov v tejto oblasti. Zásadnou podmienkou úspešnej práce s týmito žiakmi je neustála komunikácia s rodičmi žiaka, čo znamená vytvorenie dostatočného časového priestoru na rozhovor. Dôležité je aj získanie si dôvery rodičov, poskytnutie jasných a zrozumiteľných informácií, podpora a povzbudenie pri problémoch, vzájomné počúvanie sa. Rozhovor zvyčajne prebieha v pokojnej atmosfére, vedieme ho optimisticky, pedagóg hľadá neustále riešenia ako pomoc pre rodiča. Celý rozhovor je jasnou snahou učiteľa poradiť rodičom, hľadať riešenia a ponúknuť im pomoc. Uskutočňujeme zápis zo stretnutia s autentickým podpisom oboch, príp. všetkých zúčastnených strán, ktorý eviduje riaditeľ alebo výchovný poradca.

Pri práci so žiakmi so ŠVVP sa snažíme rešpektovať zvláštností a možností žiaka, informovanosť všetkých pedagógov o probléme žiaka s dôrazom na mlčanlivosť o informáciách zistených pri výkone povolania, oboznámenie všetkých pedagógov so spôsobmi vzdelávania, hodnotenia žiaka a možnosťami únav. Dôležité je aj oboznámenie spolužiakov s rozdielnym spôsobom hodnotenia žiaka, vytváranie optimálneho pracovného prostredia, priateľskej atmosféry. Súčasťou práce so žiakmi, ktorí majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, je zabezpečenie kompenzačných a didaktických pomôcok, využívanie špeciálnych metód a foriem práce odporučených odborným pracovníkom. Väčšinou za prítomnosti individuálneho asistenta. Dbáme na dodržiavanie zásady všestrannosti /dieťa musí mať možnosť kompenzovať svoje znevýhodnenie inými činnosťami, v ktorých je úspešnejšie/, dodržiavanie zásady sústavnosti a stanovenie si reálnych cieľov. Dôležitým krokom je aj postupné zvyšovanie nárokov, podporovanie snahy žiaka, aj pri najmenšom zlepšení výkonu udeľovať pochvaly, nedostatky neporovnávať s ostatnými. Nezabúdame ani na zaraďovanie častých prestávok, striedanie pracovného tempa a pracovných činností.

V tomto smere sme v škole realizovali:

- vytvorenie triedy na individuálne vyučovanie týchto žiakov
- spolupráca so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Trstenej
- odborné personálne zabezpečenie: špeciálneho pedagóga, logopéda /v rámci spolupráce s centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie/, výchovného poradcu, asistenta učiteľa
- spolupráca s rodičmi podľa potreby – konzultácie v prípade potreby
- materiálne zabezpečenie pre vzdelávanie týchto žiakov (špeciálne učebnice podľa postihnutia), učebné a kompenzačné pomôcky - počítačová technika, špeciálne reedukačné programy
- individuálny výchovno-vzdelávací program - spolu s učiteľmi každoročne vypracuje špeciálny pedagóg individuálny plán, ktorý prehodnocuje štvrťročne /na klasifikačných poradách/ a následne upravuje podľa schopností a vedomostí integrovaných detí. Súčasťou IVVP je aj organizačné, materiálne, odborné zabezpečenie vyučovania, ktoré sa vypracuje na začiatku procesu integrácie, podľa potrieb sa priebežne dopĺňa a upravuje. S celým procesom oboznamujeme zákonného zástupcu dieťaťa – rodiča, triedneho učiteľa, riaditeľa školy
- špecifiká hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov - s nimi sú vyučujúci oboznamovaní pravidelne na štvrťročných poradách a to formou prednášky – kde oboznamujeme vyučujúcich s metodickými pokynmi pre hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami, a potom formou otázok a odpovedí pre konkrétne hodnotenie jednotlivých žiakov.

A. Žiaci so zdravotným znevýhodnením

Žiakov so zdravotným znevýhodnením vzdelávame v bežných triedach, teda začleňujeme ich do bežnej triedy (integrované vzdelávanie). Žiak, ktorý má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, má vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program. Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva škola spoločne so špeciálnym

pedagógom, s centrom špeciálno-pedagogického poradenstva a centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie. **Individuálny výchovno-vzdelávací program** je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje:

- základné informácie o žiakovi
- požiadavky na úpravu prostredia triedy;
- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;
- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok;
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, psychológa,
- logopéda, osobného asistenta a iných.

Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby a so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Ak je zdravotné znevýhodnenie žiaka takého charakteru, že je mu potrebné vytvoriť špeciálne podmienky na vzdelávanie, takýto žiak má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a musí byť na škole evidovaný ako žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, za podmienky súhlasu jeho zákonného zástupcu. Ak je žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potrebné prispôbiť obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch, vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť individuálneho vzdelávacieho programu *úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu*. Ide o úpravu obsahu vzdelávania žiaka, t. j. vychádza sa z učebných osnov predmetu. Vyučujúci učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom vypracuje postupnosť krokov pri preberaní učiva príslušného predmetu. Úprava učebných osnov predmetu, ktorá je súčasťou individuálneho vzdelávacieho programu, sa vypracováva len pre tie vyučovacie predmety, v ktorých žiak nemôže postupovať podľa učebných osnov daného ročníka.

Všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú v individuálnom rozsahu a kvalite tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka. Pri vytváraní podmienok pre špeciálne vzdelávanie žiakov s individuálnymi potrebami sa škola snaží predovšetkým o zabezpečenie odborného prístupu vo vzdelávaní, t.j. včasná špeciálno-pedagogická, psychologická, medicínska diagnostika, vzdelávanie podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, individuálna a skupinová práca so žiakom, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úprava vzdelávacieho obsahu, zaradenie špeciálnych vyučovacích predmetov, špecifický postup v hodnotení vzdelávacích výsledkov, aplikácia alternatívnych foriem komunikácie, úzka spolupráca s rodičmi, špeciálne vyučovacie pomôcky, odborný servis špeciálneho pedagóga, logopéda, asistenta učiteľa, psychológa a odbornú prípravu učiteľov.

V škole pracuje špeciálna pedagogička a logopedička. Venujú sa predovšetkým žiakom s poruchami učenia, kde formou hravých aktivít a tvorivého prístupu využíva rozličné pomôcky na zlepšenie vzdelávania dieťaťa. Od začiatku každého školského roka sa intenzívne zameriavame na vyhľadávanie detí s ťažkosťami v učení a podozrením na rôzne poruchy, čo najrýchlejšie zabezpečujeme špeciálno-pedagogickú a psychologickú diagnostiku. Po obdržaní správ konzultujeme obsah individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov a programov so špeciálnym pedagógom a triednym učiteľom, diskutujeme napr. o používaní kompenzačných pomôcok, preferovanom spôsobe preverovania žiakových vedomostí, spôsobe hodnotenia, ale i špecifickom prístupe na jednotlivých predmetoch. O týchto skutočnostiach následne informujeme všetkých ostatných pedagógov, ktorí žiaka vyučujú a snažíme sa na základe ďalších skúseností tento program priebežne zdokonaľovať a dopĺňať o nové zistenia a efektívne spôsoby práce s deťmi. O každom začlenenom žiakovi vedíme prehľadnú dokumentáciu tak, aby bola v súlade s pokynmi schválenými MŠ SR a odporúčaniami z odborných vyšetrení. Rodičia majú k dokumentácii kedykoľvek prístup a takisto možnosť prekonzultovať jej obsah, resp. prípadné problémy s dieťaťom, s jeho pedagógmi alebo so školským psychológom, či výchovným poradcom.

Pri žiakoch s výraznejšími poruchami správania alebo so zdravotným postihnutím je nám výrazne nápomocný asistent učiteľa, prípadne vychovávateľky ŠKD alebo matky detí, ktorí tieto deti sprevádzajú na každej vyučovacej hodine a vo viacerých oblastiach uľahčujú vyučovací proces nielen pedagógom, ale aj deťom. Svojím individuálnym prístupom dokážu sprehľadniť vyučovaciu situáciu, usmerniť žiaka, skoncentrovať ho, odkontrolovať jeho prípadné nevyspytateľné reakcie v správaní a konaní, poskytnú mu spätnú väzbu a zabezpečia lepšiu komunikáciu medzi pedagógmi a rodičmi.

Naša škola prejavuje snahu zintenzívniť individuálny prístup k žiakom, s ohľadom na ich psychologický, fyzický a zručnostný potenciál, sociálne kompetencie, ale takisto aj klímu v danej školskej triede. Dávame im priestor na rozvoj kreativity, pripravujeme pre nich množstvo aktivít a hier, v rámci ktorých môžu rozvíjať svoje individuálne nadanie alebo talent, čím chceme dosiahnuť, aby škola nebola len o učení a povinnostiach, ale aj zážitkoch, skúsenostiach, medziľudských vzťahoch a vzájomnej úcte.

B. Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia

Starostlivosť o žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia je zabezpečená individuálnymi pohovormi alebo dlhodobejšou spoluprácou s výchovným poradcom. Výchovné problémy riešime v spolupráci s rodičmi aj s učiteľmi, s problémovými žiakmi pracujeme aj skupinovo. Naša škola sa zameriava na včasné odhalenie správania smerujúceho k šikanovaniu alebo akýchkoľvek neprimeraných prejavov, ktoré predznačujú prípadné osobné alebo rodinné problémy. Dôraz sa kladie najmä na prevenciu takéhoto problémového správania, ktorému sa snažíme predchádzať preventívnymi programami proti násiliu, šikane a diskriminácii. Preventívne aktivity smerujú aj na protidrogovú výchovu, programy zameriavame na zdravý životný štýl a v neposlednom rade kresťanskou výchovou k zodpovednému manželstvu a rodičovstvu.

Špecifickým cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je prostredníctvom eliminácie alebo odstránenia hendikepov vyplývajúcich zo sociálneho znevýhodnenia (komunikačné schopnosti, kultúrne a sociálne vylúčenie, hygienické návyky...) dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností. Uskutočňuje sa v školách v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy; pričom niektoré (pre neho problémové) vyučovacie predmety môže žiak absolvovať v rámci individuálneho vzdelávacieho programu, alebo v školách v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva. Zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť. Pri vytváraní školských vzdelávacích programov zohľadňujeme atraktívne edukačné prostredie rešpektujúce sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a zabezpečujeme pomoc pri realizácii výletov, exkurzií, aby sa dieťa mohlo takýchto aktivít zúčastňovať.

C. Žiaci s nadaním

Ak si rozvoj nadania žiaka bežnej triedy vyžaduje vytvoriť mu na vzdelávanie špeciálne podmienky, jedná sa o žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, čo musí byť potvrdené odborným vyšetrením. **Zaradenie takéhoto žiaka do programu pre nadaných žiakov je možné iba s informovaným súhlasom jeho zákonného zástupcu. Takýchto žiakov na 1. stupni zatiaľ v našej škole neevidujeme.**

Pre integrovaného nadaného žiaka je treba vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací program, prípadne môže postupovať podľa skupinového výchovno-vzdelávacieho programu, ak je v triede integrovaná skupina nadaných žiakov s rovnakým druhom nadania. V prípade žiakov, ktorí prejavujú nadanie dávame prednosť tzv. rozširujúcemu, resp. obohacujúcemu vzdelávaniu, čo znamená:

- zaradujeme do individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu predmety, ktoré nie sú v učebnom pláne bežných žiakov;
- dopĺňujeme záväzné učebné osnovy jednotlivých predmetov o nové témy zodpovedajúce nadaniu žiaka a možnostiam školy.

2.6 Začlenenie prierezových tém

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy je možné realizovať viacerými formami

- ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných učebných predmetov
- ako samostatný učebný predmet v rámci rozširujúcich hodín (pri profilácii školy)
- forma projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme)
- forma kurzu.

Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej tematiky je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času realizácie prierezovej témy je v kompetencii každej školy a každého vyučujúceho.

Na úrovni primárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program tieto prierezové tematiky:

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU – TÁTO PRIEREZOVÁ TÉMA JE ROZPRACOVANÁ AKO SAMOSTATNÝ DOKUMENT. Vyučuje sa formou kurzov a formou projektov cez duchovné obnovy.

2.6.1 Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehlbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je:

- ✓ výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr
- ✓ posilňovať akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.

Žiaci spoznávajú svoju kultúru, iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Predpokladaným výstupom je žiak, ktorý pozná aj iné kultúry, ich históriu zvyky, tradície, akceptuje ju a dokáže s nimi spolupracovať. Multikultúrna výchova sa dotýka aj medziľudských vzťahov v škole, vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi navzájom, medzi školou a rodinou, v tomto smere jej cieľom je dosiahnuť rovnoprávny prístup k všetkým žiakom – pochádzajúcim z najrôznejšieho sociálneho a kultúrneho zázemia. Multikultúrna výchova je

začlenená do predmetov: dejepis, občianska náuka, geografia, výtvarná výchova, hudobná výchova, náboženstvo, slovenský jazyk a cudzie jazyky. Vo vyšších ročníkoch a po rekvalifikácii pedagógov v danej téme plánujeme multikultúrnu výchovu zaradiť ako samostatný voliteľný predmet s časovou dotáciou 1 hodina týždenne.

Prierezová téma je začlenená do predmetov podľa svojho obsahu a uvedená je v učebných osnovách a v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch jednotlivých predmetov.

Forma a metódy realizácie v jednotlivých ročníkoch

Prípravný ročník
VYV - Rozvoj grafomotorických zručností a výtvarná výchova - Vianoce, Deň matiek - darček pre mamičku.   SJL - Rozvíjanie komunikačných schopností - Sviatky a tradície, koledy, zvyky, ozdoby.   MAT - Zmyslová výchova a základy matematických predstáv – Vianoce - darčeky, počet, triedenie podľa znakov.   Hravá angličtina (HAJ) - Veľká noc, Vianoce, Narodeniny, Deň matiek- žiak nadobúda kladný vzťah k tradíciám. Rešpektuje tradície v Anglicku ako aj stolovanie, piesne v Anglicku.   HUV - Sviatky, tradície, vinše.   TSV - Hry našich starých rodičov.
1. ročník
SJL - Podporovanie vzájomnej tolerancie, primeraným spôsobom poznávať život, reč a zvyky ľudí v rôznych regiónoch, vytvárať priateľské postoje k príslušníkom iných národov a národností.   PRV - Poznávať históriu, zvyky a tradície, poznávať a rešpektovať iné kultúry   MAT – Zvláštnosti rôznych kultúr, poznávať históriu, zvyky a tradície.   TSV - Naša kultúra, zvyky tradície (tanec).   VYV - Akceptácia rôznych etníc na Slovensku - podnety dizajnu, etnické menšiny, porovnávanie zvykov - podnety tradičných remesiel.   HUV - Ľudové kroje, piesne a tance.   KNB - Žiak prejavuje úctu k živým a neživým súčasťam prírody, objavuje hranice dobra a zla.
2. ročník
HAJ - Poznať zvyky iných národov. Vianoce, Veľká noc, Narodeniny, Deň matiek. Rešpektuje tradície v Anglicku ako aj stolovanie, piesne v Anglicku.   SJL - Napísať list priateľovi do zahraničia - vedieť vyjadriť sa primerane veku, Pod tým našim okienečkom - pieseň ľudová a umelá (rómske piesne), Rozprávanie a opis - opisujeme budovu - hľadáme budovy na internete v rôznych krajinách, Vieme sa pozdraviť.   KNB - Žiak rešpektuje potreby a práva ostatných, prepojenie biblického posolstva O Boháčovi a Lazárovi s osvojím životom.   MAT - Sčítanie, odčítanie s dvojciferným číslom - rasová neznášanlivosť, Slovné úlohy.

PRV - Prečo používame niekedy koreň, inokedy plod alebo list? Všetci ľudia sú si rovní, Národy sveta.

HUV - Rómske piesne, piesne v nárečí, Korytnačky a antilopy.

VYV - Farba a kontrast, Pavučina - potrebujeme sa navzájom - človek človeku bratom, Fotografie ľudí pri rôznych činnostiach.

TSV - Športovanie bez rasových rozdielov.

3. ročník

ANJ - Rodina a spoločnosť, Vianoce, Veľká noc - Rešpektuje tradície v Anglicku ako aj stolovanie, piesne v Anglicku.

VYV - Objavovanie výtvarných diel iných národov.

HUV - Poznať piesne iných národov.

SJL - List priateľovi do cudzej krajiny. Vedieť komunikovať s iným človekom. Poznanie cudzokrajných literárnych diel.

MAT - Konflikt v názore, rozvíjať tolerantnosť k iným kultúram (16.11. Deň Tolerancie).

VLA - Ako vznikla slovenská hymna, rešpektovanie národov a národností, spev hymny, počúvanie hymny inej krajiny (úcta k hymne).

4. ročník

VYV – Téma: Podnety hudby a literatúry - vytváranie kulís, príbehov masiek.

KNB - Žiak pozná Svätú zem ako miesto viacerých kultúr a náboženstiev - odkrývanie biblických postáv, prorokov.

ANJ - Vianoce, Veľká noc, piesne vo Veľkej Británii a u nás. Jedlá - rozdiely v stravovaní

SJL - Vybrané slová po B, V, Z, Rešpektovanie zvykov a tradícií, Napísať list priateľovi do zahraničia, Poznanie cudzokrajných literárnych diel.

PVC - Tradičné jedlá v SR a vo svete - projekt a porovnávanie SR - SVET, kultúry stolovania v rôznych krajinách.

VYV - Objavovanie výtvarných diel iných národov.

MAT - Konflikt v názore, rozvíjať tolerantnosť k iným kultúram (16.11. Deň Tolerancie).

HUV - Poznať piesne iných národov.

VLA - Tradície a zvyky, pestovať hrdosť na vlastnú kultúru, rešpektovať iné kultúry.

Celoškolské akcie a projekty

- Karneval
- Sv. Mikuláš, Vianočná akadémia, Akadémia ku Dňu matiek, Deň zdravia
- Besedy s misionármi
- Triedne besiedky - Vianočné zvyky a tradičné jedlá v našom kraji, v iných krajinách
- Medzinárodná spevácka súťaž *DilongStar*
- Olympijský deň s rodinou

2.6.2 Mediálna výchova

Žiaci už v skorom veku sú vystavení vplyvom médií – nielen elektronických ale aj tlačených – rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej obľube sú televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného

zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty. Učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“ a primerane veku sa v ňom orientovali.

Cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť:

- a) schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast
- b) spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú),
- c) schopnosť vytvoriť si ako človek vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií.
- d) schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast,
- e) schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Prierezová téma sa uplatňuje hlavne v predmetoch informatika, biológia, náboženstvo, občianska výchova, slovenský jazyk a cudzie jazyky.

Prierezová téma je začlenená do predmetov podľa svojho obsahu a uvedená je v učebných osnovách a v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch jednotlivých predmetov.

Forma a metódy realizácie v jednotlivých ročníkoch

Prípravný ročník
HAJ - Farby - žiak dokáže prakticky aplikovať poznatky z médií, spoznáva ich kladný aj negatívny vplyv. VYV - Farby v časopisoch, knihách, PC, maľovanky. SJL - Práca s knihou, časopisom, rozprávky a príbehy - rozhovory, interpretácia. MAT - Výukové programy - PC, Riešenie úloh z časopisov. HUV - Malí muzikanti, hudobné nástroje, Sviatky, tradície. TSV - Šport, olympiáda v médiách.
1. ročník
SJL - Zoznámiť sa s časopis mi určenými pre deti, médiá v súčasnom svete - opytovacie vety, druhy mediálnych produktov - hádanky, krížovky, tvorba mediálnych produktov. PRV - Využitie informácií z novin, časopisov a internetu, využitie internetu vo vyučovaní a práca s encyklopédiou. MAT - Euro v médiách, využitie internetu ,využitie IKT vo vyučovaní. TSV - Hra na reportéra športových prenosov.

VYV - Média v súčasnom svete - podnety hudby, druhy mediálnych produktov – línia, podnety filmu a videa, mediálny realita a jej účinky na osobnosť človeka - výtvarný jazyk, negatívne a pozitívne vplyvy médií - podnety filmu a videa, vytváranie produktu v skupine.
HUV - uviesť nový recept na kašu (Varila myšička kašičku), reklama na zimné športy, reklama na počasie.
KNB - žiak má základné informácie o Zemi, národe, zvykoch v krajine, kde žil a pôsobil Ježiš.

2. ročník

HAIJ – Farby - žiak dokáže prakticky aplikovať poznatky z médií, spoznáva ich kladný aj negatívny vplyv.

TSV - Príprava na atletickú súťaž, Prezentácia Olympiády.

MAT - Riešenie nepriamo sformulovaných úloh, Opakovanie - pieseň 1,2,3,4,5, spočítam si všetko hneď, ukazovať s CD aj DVD.

SJL - Nápis, tykanie a vykanie, O vianočnej mame, Internet - zvyky v rôznych častiach Slovenska, Vieme sa rozlúčiť prezentácia - konce príbehov (Ako sa slušne lúčia postavy v príbehu?).

HUV - O pozdravoch, Muzikoterapia - relaxačná hudba spojená s obrázkami prírody.

VYV - Rytmus podľa hudby - odtlačky stôp. Film, video, Základy konštrukcie, Vesmír - prezentácia.

KNB - žiak začína chápať pravidlá fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientuje, rozlišuje medzi fikciou a skutočnosťou.

PRV - Prečo sa listy na stromoch menia? – internet - rôzne stromy.

3. ročník

ANJ - Voľný čas a záľuby - žiak dokáže prakticky aplikovať poznatky z médií, spoznáva ich kladný aj negatívny vplyv.

INF - Google - vedieť poslať text do novín pomocou PC.

VYV - Hra na filmára, komiks, vedieť vytvárať jednoduchý film kresbou.

SJL - Vytvoriť krátky text do novín, čítanie textu v školskom rozhlase.

HUV - Vedieť sa prezentovať s hrou na hudobnom nástroji na vystúpení.

VLA - Práca na internete, vyhľadávanie informácií o L. Štúrovi a Bernolákovi (ako vznikol slovenský jazyk).

4. ročník

ANJ - Voľný čas a záľuby - žiak dokáže prakticky aplikovať poznatky z médií, spoznáva ich kladný aj negatívny vplyv, PC - Výukové programy na precvičenie gramatiky a lexiky.

INF – Google - vedieť poslať text do novín pomocou PC.

VYV - Hra na filmára, komiks, vedieť vytvárať jednoduchý film kresbou, podnety elektronických médií - práca s PC - efekty digitálneho zobrazovania a spracovania obrazu, Koláž - dotváranie fotografického snímku - Práca s fotoaparátom.

SJL - Vytvoriť krátky text do novín, čítanie textu v školskom rozhlase, O divadle, o rozhlase, o filmoch, televízií, hudbe, zvukoch a tichu, Priama reč, Elektronická kniha - správne využitie médií a ich negatívny vplyv na žiaka.

HUV - Vedieť sa prezentovať s hrou na hudobnom nástroji na vystúpení.

PVC- Konštrukcie okolo nás(vyhľadať na webe, v časopisoch a pod.), Projekt - Tradičné jedlá - vyhľadávanie Informácií v knihách a na webe.

KNB - žiak chápe pravidlá fungovania mediálneho sveta, rozlišuje medzi fikciou a skutočnosťou + medziľudský dialóg a potreba modlitby.
PDA - Pre šikovných bádateľov - využitie informácií z novín, časopisov a internetu.
MAT - Obvod rovinných útvarov, „ autorizácia a fixácia poznatkov s využitím edukačných programov, využitie médií a negatívny vplyv na žiaka.
VLA - Cestujeme - vyhľadávanie spojov na internete, vplyv reklamy na danú dopravu.

Celoškolské akcie a projekty

- Projekt ORANGE „Škola Budúcnosti“ Malí reportéri, Prírodovední bádatelia
- Medzinárodná súťaž DilongStar
- Spevácka súťaž Matičný Slávik a Slávik Slovenska
- Vystúpenie pre starkých v Charitnom dome sv. Františka z Assisi v Trstenej, v Detskom domove v Istebnom
- Vystúpenie PRI ADVENTNOM VENCI, VIANOČNÁ AKADÉMIA, Akadémia ku Dňu matiek
- Triedne besiedky a besiedky pre rodičov s kultúrnym programom

2.6.3 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú.

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj rodinnej výchove. Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete náboženstvo, ale uplatňujeme ju aj v občianskej výchove a ostatných náukových predmetoch. Témy realizujeme prakticky, prostredníctvom modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód. V závere školského roka plánujeme celodenný kurz v spolupráci s CPPPaP v Trstenej, ktorý je zameraný na sebarozvíjanie, sebaopoznávanie, budovanie postojov, názorov a hodnôt v rovesníckych skupinách.

Prierezová téma je začlenená do predmetov podľa svojho obsahu a uvedená je v učebných osnovách a v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch jednotlivých predmetov.

Forma a metódy realizácie v jednotlivých ročníkoch

Prípravný ročník
KNB - Proším o pomoc priateľa. Proším o pomoc rodičov - naučiť sa vzájomne pomáhať.   HAJ -To som ja, Hračky, Môj dom - žiak si formuje postoj k slušnému správaniu sa: vie pozdraviť, poprosiť, poďakovať v cudzom jazyku. Pozná význam kamarátstva a priateľstva, empatiu a má primerané komunikačné zručnosti.   SJL - Bezpečie a hygiena, diagnostická práca, Hra s čiarou, držanie ruky, nácvik čiar, príroda, listy, plody, krajina, Predmety, veci a ich vlastnosti, Doma a v škole, časové vzťahy, Ročné obdobia, zvieratká, Ľudské telo, Rozvoj fonemického sluchu, hovoridiel, reči, rozlišovať protiklady.   MAT predstáv - Škola, človek, rodina, predmety okolo nás, Ročné obdobia, vychádzky, Zdravá výživa, Ľudské telo, Sviatky, Farby, Orientácia vľavo, vpravo...   HUV - Rozlišovať zvuky okolo seba, cvičiť pamäť, artikulácia, vzťah. k hudbe, piesni, tancu, Rytmus, muzikálnosť, rešpektovať pokyny - na dirigenta, pravidlá, Tvoriť zvuky, Vianočné piesne, vyjadriť hudbu spevom, tancom, pocity, Hra na hudobnom nástroji.   TSV -Aktivity vo dvojiciach, v skupinách, individuálne rešpektovanie, spolupráca, tolerancia...
1. ročník
SJL - Výchova k nesebeckému správaniu sa, Osvojovať si zdravý životný štýl, prostredníctvom didaktických hier formovať správny postoj detí k alkoholu, fajčeniu a drogám, Chápanie rodinných vzťahov, výchova k rodičovstvu, uvedomovanie si zodpovednosti ľudí pri starostlivosti o domáce zvieratá, Podporovanie posilňovanie kladných vôľových a charakterových vlastností (nesebeckosť, empatia), učiť sa vnímať krásu našej prírody, učiť sa samostatnosti pri veku primeraných činnostiach, osvojovať si normy slušného správania pri rozličných príležitostiach, naučiť sa rozoznávať pozitívne a negatívne ľudské vlastnosti, Zaujímať sa o dianie v rodine a domácnosti, všímať si jej fungovanie, Vytváranie pozitívnych vzťahov s prarodičmi, učiť sa nesebeckému správaniu, Rozumieť základným ľudským pocitom (smútok, radosť...), Poznať a prekonávať negatívne ľudské vlastnosti (lenivosť...), vychovávať k empatii a slušnému správaniu, vedieť poprosiť a poďakovať, budovanie tolerantných vzťahov s mladšími súrodencami, Vytváranie citových vzťahov k zvieratám, ako predpokladu ochrany ich životného prostredia, podporovanie negatívneho postoja k alkoholu, fajčeniu a drogám. Vedieť oceniť prácu rodičov, ktorú vykonávajú pre pokojný život svojich detí, vytváranie zodpovedného vzťahu k zvieratám, ktoré sú odkázané na našu starostlivosť, Vedieť vyjadriť svojim rodičom vďaku za starostlivosť a lásku, nebyť sebecký a vedieť pomôcť tým, ktorí to potrebujú, Osvojovať si normy slušného správania, Vytváranie predstáv a chápanie hodnoty pojmov ako priateľstvo, sloboda a spolucítenie, Potláčanie negatívnych ľudských vlastností ako vypočítavosť, klamanie..., spoznávať význam technického rozvoja na život človeka,

Poznávanie bežného každodenného života dospelých i detí, láskavých a chápacích vzťahov so starými rodičmi.

PRV - Rozvoj schopnosti poznávania pomocou pobytu v prírode, sebaopoznanie, uplatňovať svoje práva, rešpektovať práva a názory ostatných, úcta k rodičom, Rozvoj zmyslového vnímania, pozorovanie.

MAT - Povinnosti žiaka, režim dňa školáka, využitie voľného času, vzťahy medzi kamarátmi, dramatizácia rozprávky, práca vo dvojiciach, spolupráca a súťaživosť, kamaráti v triede, pomoc v triede.

TSV - Kamarátstvo pri hrách, formovať pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu, nácvik sebadisciplíny, dodržiavanie zásady FAIR - PLAY.

KNB - Žiak objavuje hranice a potrebu dodržiavať pravidlá v spoločnosti adekvátne reagovať pri víťazstve i prijať prehru s uznaním kvalít súpera, formovať pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu, vzťah chlapec – dievča, prekonávanie strachu, sebadisciplína, vytrvalosť, spolupráca, sebaopoznanie, sebareflexia, seba rozvoj, seba motivácia, auto regulácia, psychologická hygiena, jedinec a skupina, jedinec a spoločnosť, komunikácia a medziľudské vzťahy, vzťah ku spoločnosti, zásady ľudského spolužitia.

VYV - Priateľstvo a medziľudské vzťahy, rešpektovanie názorov, potrieb a práv ostatných ľudí, využitie rozprávkových textov, kladné a záporné správanie, vzťah dobra a zla, rozvoj osobnostných vlastností - podnety hudby

HUV - Význam kamarátstva, spoločné hry, súrodenecké vzťahy, starostlivosť rodičov o svoje deti, význam kamarátstva, vzťah matky k dieťaťu (uspávanky), význam rodiny, láska rodičov k deťom, úcta k rodičom, spoločné hry detí a kamarátske vzťahy, naučiť sa pri hymne pozorne počúvať a vzorne sa správať (hymna).

2. ročník

KNB - Rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba, svoje dobré a slabé stránky, je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia - Rajská záhrada.

HAI - Poznať veci každodennej potreby, To som ja, Hračky, Môj dom - žiak si formuje postoj k slušnému správaniu sa: vie pozdraviť, poprosiť, poďakovať v cudzom jazyku. Pozná význam kamarátstva a priateľstva, empatiu a má primerané komunikačné zručnosti.

SJL - Oznamovacie vety, Ochrana života pred narodením - úcta k mamičke, Ako sme čakali Vianoce - najkrajšie sviatky v roku - sme láskaví nielen na Vianoce ,ale stále, Rozlišovacie znamienka, Hlásky.

VYV - Červená čiapočka - ilustrujeme rozprávku - sled deja - láska k druhým, k sebe samému, Fantastický portrét.

MAT - Osvojovanie pamäťového sčítania, odčítania, vzájomná pomoc v rodine - láska a úcta k rodičom a súrodencom, Prehlbovanie vedomostí získaných v 1. roč.

PRV - Prečo máme domy? - bezpečie domova, potreba domova, Rešpektovanie názorov a potrieb ostatných ľudí.

HUV - Pieseň - Češem si hlavičku - sme upravení, staráme sa o svoje telo, primerane o svoj zovňajšok, Septembrová pesnička, Adam v škole nesedel.

TSV - FAIR-PLAY správanie.

3. ročník

TSV - Zlepšovanie sa vo výkonnosti a spolupatričnosti, svoje miesto v tíme si obhájiť kladným prístupom k hre.

INF - Osvojenie si základných pravidiel pri práci v PC učebni, poznať BOZP, zdokonaľovať sa pri používaní PC.

PDA - Vedieť sa začleniť do skupiny, poznať sám seba.

VYV - Vedieť sa správne používať pomôcky vo výtvarnej výchove (nožnice).

ANJ - Poznať veci a predmety okolo seba, poznať ich, Vzdelávanie a práca, Dom a bývanie.

SJL - Vedieť sa gramaticky správne písomne vyjadrovať, Domov - pozná domácich autorov detskej literatúry.

MAT - Rozvíjať komunikáciu a schopnosť argumentácie - obhájiť si pravdu.

HUV - Detské hry - vedieť vystihnúť rytmus ,kladný vzťah k hudbe.

VLA - Spoznávame Slovensko, vedieť zaspievať hymnu, tvorba projektov, spolupráca v tíme, vedieť porozprávať povest', myšlienková mapa na tému: Prečo chodíme do školy.

4. ročník

KNB - Vníma svoj duchovný rozmer, je vnímavý pre sústredenie, stíšenie a načúvanie, meditácia.

ANJ - Pozdravy, predstavenie, dialógy, hry, Poznať veci každodennej potreby, Vzdelávanie a práca, Dom a bývanie, Vzdelávanie a práca.

PVC - Tradície Veľkonočných sviatkov, Pestovanie zeleniny.

INF - Osvojenie si základných pravidiel pri práci v PC učebni - poznať BOZP, zdokonaľovať sa pri používaní PC.

PDA - Vedieť sa začleniť do skupiny, poznať sám seba, Pre šikovných bádateľov, Veci okolo nás - dôležitosť práce výskumníkov, dôležitosť každej práce, rozvoj trpezlivosti, vytrvalosti, rozvíjať kladné charakterové vlastnosti.

VYV - Vedieť sa správne používať pomôcky vo výtvarnej výchove (nožnice).

SJL - Vedieť sa gramaticky správne písomne vyjadrovať, Domov - pozná domácich autorov detskej literatúry, Rozhovor, Reprodukcia, Rozprávanie, Diskusia, Cielený rozhovor, Interview - Vedieť slušne komunikovať, povedať vlastný názor - Zásady komunikácie a poznanie pravidiel spoločenského kontaktu, formovanie slušného správania v divadle, význam priateľstva, spolupráce.

MAT - Rozvíjať komunikáciu a schopnosť argumentácie - obhájiť si pravdu, Násobenie a slovné úlohy na násobenie, Polovice, tretiny, rozdeľovanie zlomkov, Riešenie jednoduchých slovných úloh typu porovnanie podielom ,Nepriamo sformulované slovné úlohy, Čo má v matematike prednosť.

HUV - Detské hry- vedieť vystihnúť rytmus, kladný vzťah k hudbe.

VLA - Spolupráca v rámci práce, vo dvojiciach, tímoch, rešpektovanie názoru iných.

Celoškolské akcie a projekty

- Projekt ORANGE „Škola Budúcnosti“ Malí reportéri,
- Medzinárodná súťaž DilongStar
- Exkurzie, besedy
- Vystúpenie pre starkých v Charitnom dome sv. Františka z Assisi v Trstenej,
- Vystúpenia PRI ADVENTNOM VENCÍ, VIANOČNÁ AKADÉMIA, Akadémia ku Dňu matiek

2.6.4 Environmentálna výchova

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu.

Vo veľkej miere využívame na našej škole informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce týkajúcej sa environmentálnej výchovy. V oblasti postojov a hodnôt sa snažíme u žiakov rozvíjať tieto schopnosti:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania smerom k životnému prostrediu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

Environmentálna výchova sa prelína sa všetkými predmetmi. Začlenili sme ju hlavne do predmetov biológia, geografia, výtvarná výchova, informatika, ale aj matematika a slovenský jazyk. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné pre nich - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode.

Prierezová téma je začlenená do predmetov podľa svojho obsahu a uvedená je v učebných osnovách a v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch jednotlivých predmetov.

Forma a metódy realizácie v jednotlivých ročníkoch

Prípravný ročník

KNB – Vychádzka do prírody - Boh stvoril svet.

HAJ - Domáce zvieratká, Moja trieda, Ročné obdobia - žiak získa kladný vzťah k prírode a jej ochrane, nadobúda pozitívny vzťah k svojim aj školským veciam a starostlivosti o ne.

VYV - Moja rodina, Ročné obdobia, živá a neživá príroda, Ovocie a zelenina, Predmety, veci a ich vlastnosti, Zvieratká, Orientácia v priestore.

SJL - Škola a jej okolie – poznávanie, pomenovanie, ERB, mapa, Doma a v škole - vychádzka, poznávanie, porovnávanie, ročné obdobia, príroda ľudí a zvieratká, hry, knihy, Ľudia a ich práca – remeslá, Orientácia v priestore - vychádzka, Moja domovina, obec, rodina, Neživá príroda - pojmy, vychádzka.

MAT - Ročné obdobia, orientácia v priestore, škole a okolí - vychádzky, Pomenovanie, triedenie počítanie zvierat, Ovocie podľa farieb, Stavby zo snehu

HUV - Muzikálnosť, pocity z hudby, Spievankovo, hudobno-pohybové hry, (o snehuliakovi), piesne o zvieratkách, krásy prírody - vyjadrenie pohybom, piesne o prírode, Vyjadrenie pocitov, počúvanie hudby, Zvuky zvierat, Sviatky, tradície - piesne

TSV - Vychádzky, hry v prírode, správanie sa v lese, na lúke, ihrisku, Dvojice, iný útvar.

1. ročník

SJL - ohľaduplné správanie sa v prírode, dodržiavanie zásad bezpečnosti pri pobyte v prírode, tvorba základných životných postojov k prírode, ochrana života a zdravia pri hrách starostlivosť o zvieratá, vytváranie pozitívneho vzťahu k prírode, na primeranej úrovni poznávať dianie v prírode, pochopenie súvisu ochrany prírody s plytvaním potravinami, na primeranej úrovni chápať dianie v prírode, chápanie prírodných zákonitostí a diania v prírode na elementárnej úrovni, ochrana prírody, uvedomovanie si, závislosť života ľudí a zvierat na zdravej a nepoškodenej prírode.

PRV - chrániť rastliny, starať sa o svoje okolie, zber druhotných surovín, zmeny v prírode v zime, vzťah medzi človekom a životným prostredím, kladný vzťah k domácim aj voľne žijúcim zvieratám, ochrana životného prostredia, ekosystémy, sme súčasťou prírody, odpad v domácnosti, hospodárenie s vodou, chrániť rastliny, starať sa o svoje okolie, ochrana prírody a krajiny - zmeny v prírode, zložky životného prostredia – voda, vzťah človeka k prostrediu - osobná hygiena a psychologická hygiena .

MAT – zmeny v prírode na jeseň, čistota triedy, domáce zvieratá, poznávanie a využitie liečivých rastlín, ochrana životného prostredia, zmeny v prírode v zime, pomoc zvieratám v lese, zmeny v prírode na jar, chrániť rastliny, starať sa o svoje okolie, zmeny v prírode v lete.

TSV - vzťah k zvieratám, starostlivosť o zvieratá vo voľnej prírode, poznávanie súvislosti prírodných javov (sneh, záveje...).

VYV - pomoc životnému prostrediu, kladný vzťah k prírode, hospodárenie s vodou, odpad v domácnosti, ochrana prírody vzťah k prírode v minulosti a súčasnosti.

HUV - význam vody pre rastliny a živočíchy, ochrana živočíchov, ochrana vtáctva, starostlivosť o vtáky v zime, ochrana prírody, starostlivosť o domáce zvieratá, znečisťovanie vodných tokov.

KNB - žiak poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie - symbol života - Veľká noc.

2. ročník

MAT - Slovné úlohy, Zväčšenie, zmenšenie čísla - ochrana rastlín a ochrana životného prostredia, staráme sa o bezbrannú prírodu – čistota.

SJL - Poprosenie, poďakovanie, Lastovičie rozprávky - starostlivosť o vtáčiky v zime, Delenie hlások -aj my sa delíme o potravu, o lásku.

PRV - Ochrana životného prostredia, Prečo niektoré ovocné stromy voláme ovocné?, Starostlivosť o zdravie človeka, o zver a vtáky.

HUV - Listové tajomstvo, Rýmy zimy, Starostlivosť o vtáky a zver v zime, prikrmovanie.

VYV - Zážitok z prázdnin, Zimná krajina, potreba starať sa o zver a vtáčiky.

KNB - Chápu potrebu ochrany životného prostredia, ktorú stvoril Boh, citlivo pristupuje k živej prírode, vníma stvorený svet ako prejav Božej lásky.

HAI - Domáce zvieratká, Moja trieda, Ročné obdobia - žiak získa kladný vzťah k prírode a jej ochrane, nadobúda pozitívny vzťah k svojim aj školským veciam a starostlivosti o ne.

TSV - Outdoorové športy, Pobyt v prírode.

3. ročník

ANJ - Môj dom a okolie - rozvíjať kladný vzťah k prírodnému spoločenstvu v meste bydliska, Obľúbené domáce zvieratko - vzťah ku zvieratám, Opis prírody - rozširovanie slovnej zásoby.

PDA - Poznanie okolitého sveta, správny vzťah k prírode.

VYV - Odliatky stôp - poznať rôzne druhy zvierat v našej prírode.

TSV - Hry v prírode - vedieť sa slušne správať k prírode počas hier.

ANJ - Človek a príroda - žiak získa kladný vzťah k prírode a jej ochrane, nadobúda pozitívny vzťah k svojim aj školským veciam a starostlivosti o ne.

SJL - Jednoduchý opis zvieratá - rozvíjať poznanie o prírode, o zvieratách, o rastlinách pomocou nových výrazových prostriedkov, Ako vzniká kniha - výchova k ochrane stromov.

MAT - Pocit zodpovednosti k životnému prostrediu.

HUV - Počúvanie hudobných ukážok s prírodnou tematikou - rozvíjať citové vnímanie prírody hudbou.

VLA - Voda, chránime vodné zdroje. Šetrenie vodou v triede.

4. ročník

ANJ - Zvieratá pomenovanie, vlastnosti, čo vedia robiť.

VYV - Téma - Výtvarný jazyk, práca s odpadovým materiálom, kompozičné možnosti a princípy - kresba krajiny (technické a prírodné možnosti danej krajiny), Téma - Podnety výtvarného umenia - metóda (použitie chemických postupov, vzniká odpadový materiál), Téma - Podnety architektúry - námet architektonickej budovy - zasadiť do ekologického priestoru - návrh mesta, Téma - prírodovedy (kresba ceruzou pomocou páky - kresliaci nástroj), Mapa (kreslenie fantastickej krajiny), Odliatky stôp - poznať rôzne druhy zvierat v našej prírode.

KNB - Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti - je schopný ekologického postoja - ochrany prírody Noemova archa.

SJL - Čítanie autorských rozprávok, Príslovia, porekadlá - kladný vzťah k prírode a ochrana Jednoduchý opis zvieratá - rozvíjať poznanie o prírode, zvieratách, rastlinách pomocou nových výrazových prostriedkov, Ako vzniká kniha - výchova k ochrane stromov.

MAT - Riešenie slovných úloh, Obvod geometrických útvarov, Pocit zodpovednosti k životnému prostrediu.

PDA - Veci okolo nás - význam vody vo vzduchu a v pôde, znečistenie pôdy a jeho dôsledky, zdroje znečistenia vzduchu, Vesmír - vážiť si planétu Zem a chrániť, Technika a technické objavy - význam elektrickej energie, následky znečistenia životného prostredia, živočíchy - súčasť prírody - vhodné správanie sa.

Rastliny - súčasť prírody - ochrana životného prostredia, Poznanie okolitého sveta, správny vzťah k prírode.

HUV - Počúvanie hudobných ukážok s prírodnou tematikou – rozvíjať citové vnímanie prírody hudbou.

PVC - Črepníkové rastliny a životné prostredie, Poznávanie vlastností materiálov - Drevo, Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie(šetrenie).

VLA - Spoznáваме Košice, Bratislavu – ochrana ovzdušia – ochrana prírody.

Celoškolské akcie a projekty

- Celoslovenská výtvarná súťaž – EKOPOSTER
- Projekt LESNÁ PEDAGOGIKA
- Deň Zeme, Deň vody
- Spolupráca s mestom Trstená pri čistení okolia školy a vodných tokov
- Zbery papiera, plastových fliaš, starých hodínok, okuliarov a známok pre misie
- Zber použitých batérií
- Separovanie odpadu v škole (papier, plasty, tetrapak)

2.6.5 Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov. Úlohou dopravnej výchovy v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Vzhľadom na to, že v meste Trstená nie je zatiaľ dopravné ihrisko realizujeme vyučovanie tejto prierezovej tematiky v priestoroch v okolí školy a teoretickú výučbu v objekte školy.

Cieľom dopravnej výchovy je:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,

- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

V blízkej budúcnosti sa má v meste Trstená vybudovať dopravné ihrisko, ktoré bude slúžiť pre všetky školy na praktickú výučbu dopravnej výchovy. Keď bude dopravné ihrisko dokončené, budeme dopravnú výchovu realizovať prostredníctvom v špecializovaných kurzov počas alebo na konci školského roka. V piatom ročníku je začlenená do obsahu vyučovacích predmetov – telesná výchova a geografia.

Prierezová téma je začlenená do predmetov podľa svojho obsahu a uvedená je v učebných osnovách a v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch jednotlivých predmetov.

Forma a metódy realizácie v jednotlivých ročníkoch

Prípravný ročník
HAJ - Dopravné prostriedky, Hračky - žiak sa vie bezpečne presunúť z miesta na miesto, pozná pravidlá prechodu cez cestu, význam reflexných prvkov.   VYV - Vychádzka do prírody a okolia školy, Veci okolo nás, Dopravné prostriedky, Hračky.   SJL - Vychádzky, Dopravné prostriedky, pravidlá cestnej premávky, Ľudia a ich práca – povolania.   MAT - Vychádzky, orientácia v priestore, okolí školy, v meste, Dopravné prostriedky – pexeso.   HUV – Dopravné prostriedky - ich zvuky, hra na vlak, autobus...   TSV - Vychádzky, dodržiavanie bezpečnosti na cestách, poznávanie značiek, pravidiel.
1. ročník
SJL - Bezpečné správanie sa pri cestovaní v MHD - učiť sa slušne správať v autobuse, električke..., zoznamovanie sa so základnými pravidlami pre malého cyklistu, poznať rôzne spôsoby cestovania zoznámiť sa s rôznymi dopravnými prostriedkami.   PRV - Cestovanie v dopravných prostriedkoch.   MAT – Cesta do školy, bezpečnosť na ceste, bezpečnosť pri zimných hrách.   TSV - Bezpečnosť na ceste.   VYV - Vlastné dopravné značky, bezpečnosť na cestách - výtvarné hry.   HUV - Cestovanie v dopravných prostriedkoch, bezpečnosť pri cestovaní.   KNB - Žiak vníma potrebu poznať a dodržiavať pravidlá spoločnosti.
2. ročník
MAT - Slovné úlohy, Krivé a rovné čiary - bezpečné správanie sa v cestnej premávke.   PRV - Bezpečné správanie v cestnej premávke, Prečo chceme byť zdraví? Radšej peši ako autom.   HUV - Zebra, Skáče žaba po blate - človek neskáče, slušne sa na ceste správa kvôli bezpečnosti.   VYV- Pohyblivá hračka, Bezpečne na cestách, Cesta do školy - maľba, koláž - dodržiavam pravidlá cestnej premávky.

HAJ - Dopravné prostriedky, Hračky - žiak sa vie bezpečne presunúť z miesta na miesto, pozná pravidlá prechodu cez cestu, význam reflexných prvkov, Detské dopravné prostriedky - kolobežka, bicykel, bezpečnosť na ceste.
SJL – Vety - tvoríme vety, ako sa správam na ceste, Škorec výletník - chodci ako účastníci cestnej premávky.

3. ročník

SJL - Prerozprávať svojimi slovami text dopravných označení pre lepšie pochopenie ich významu. Vedieť sa orientovať v dopravných správach.

MAT - Slovné úlohy na +; -; do 100 - vytváranie pozitívneho vzťahu k dopravným prostriedkom. Rešpektovanie sily.

INF - Dopravné situácie v hrách.

ANJ - Dopravné prostriedky: Kolobežka, korčule, bicykel - bezpečné používanie.

PDA - Ako funguje bicykel, bezpečnosť a ovládanie bicykla, Dopravné predpisy pre cyklistov, Voľný čas a záľuby.

VYV - Kresba dopravných prostriedkov - vedieť rozlíšiť detaily strojov.

TSV – Chodec - presun na TV - dodržiavať bezpečnosť počas presunu.

VLA – Spoznávame Slovensko, práca s programom Google Earth, Práca s mapou.

4. ročník

MAT - Slovné úlohy na +; -; do 100 - vytváranie pozitívneho vzťahu, Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie.

SJL - Prerozprávať svojimi slovami text dopravných označení pre lepšie pochopenie ich významu.

ANJ - Voľný čas a záľuby, Dopravné prostriedky a pomenovanie.

INF - Dopravné situácie v hrách.

PDA - Ako funguje bicykel, bezpečnosť a ovládanie bicykla, Dopravné predpisy pre cyklistov, Technika a technické objavy - pracovné stroje na cestách a bezpečný pohyb okolo nich.

VYV - Kresba dopravných prostriedkov - vedieť rozlíšiť detaily strojov, Pri exkurziách do dielne (keramickej, výtvarnej - ZUŠ) bezpečí na ceste (reflexné prvky pri presúvaní, základné pravidlá správania sa na ceste).

PVC - Technika v doprave. Bezpečnosť na bicykli.

VLA – Cestujeme, správanie sa v prostriedkoch hromadnej prepravy.

Celoškolské akcie a projekty

- Na bicykli bezpečne – súťaž pre žiakov 4. ročníka
- Projekt BEZPEČNE NA CESTÁCH,
- Výukový program DOPRAVNÁ VÝCHOVA
- Výlety, exkurzie, projektové vyučovanie

2.6.6 Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom jednotlivých učebných predmetov ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania –

účelových cvičení. Tie realizuje naša škola 2 krát ročne a to v jesennom a jarnom období. Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Snahou školy je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov by sa mal formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K tomu je potrebné poskytnúť žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, pomôcť im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane. Vyškoliť ich v poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia. Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Prierezová téma sa realizuje obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Prierezová téma je začlenená do predmetov podľa svojho obsahu a uvedená je v učebných osnovách a v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch jednotlivých predmetov.

Forma a metódy realizácie v jednotlivých ročníkoch

Prípravný ročník

HAJ - Časti tela, Jedlo ,Ovocie a zelenina, šport, Moje oblečenie - žiak pozná princíp správnej životosprávy ako je zdravá výživa, hygiena, športovanie, oddych. Prevencia chorôb.

KNB - máme súcit s Ježišovým utrpením, význam utrpení pre náš večný život

VYV - Bezpečnosť a hygiena na vyučovacích hod. Držanie tela a ruky pri písaní čiar, kruhov..., Zvieratká - práca s nožnicami, Stavbár - práca so stavebnicami, Orientácia v priestore.

SJL – Školské prostredie, školský poriadok, bezpečnosť. Pri práci, orientácia v priestore, Ľudské telo, držanie tela, obliekanie, zdravá výživa, zdravie a choroba, šport, výslovnosť, Predmety a ich vlastnosti, Ročné obdobia, ľudia a zvieratká, Úžitok a nebezpečenstvo z prírody.

MAT - Škola, pomôcky, bezpečnosť, slušné správanie, Hľadanie rozdielov podľa znakov, Ročné obdobia - farby, Ľudské telo - dvojice, Ovocie, zelenine - farby, Upratovanie, ukladanie, geometria, Na stavbárov – konštrukčné práce.

HUV - Bezpečnosť, hygiena v škole, doma, na ulici, školský poriadok, ochrana zdravia, hlasiviek, sluchu, jazyka, správne dýchanie, sedenie, postoj.

TSV - Bezpečnosť na hodinách, rešpekt učiteľa, píšťalky, spolužiakov, Meranie, váženie, porovnávanie, Hygiena, čistota, úbor.

1. ročník

SJL- Správne stravovacie návyky, zodpovedné správanie sa pri zimných športoch, naučiť sa poznať, čo je nebezpečné, osvojovať si návyky zdravého stravovania, bezpečnosť pri zimných športoch, vedieť, čo všetko môže dieťa urobiť pre záchranu života, ako sa správať keď sme chorí, naučiť chápať vzťah medzi čistotou a zdravím, vytvárať návyky zdravého životného štýlu, učiť sa ako sa správať v prípade nečakaných prírodných udalostí, vytváranie a dodržiavanie správnych hygienických návykov, uvedomovať si význam čistoty pre zdravie človeka, Poznať dôsledky nesprávnej starostlivosti človeka na zdravie zvierat, vedieť ako sa správať pri búrke.

PRV - Predchádzanie úrazom, dodržiavanie správneho režimu dňa, hygiena tela dodržiavanie správneho režimu dňa, pohyb a pobyt v prírode, predchádzanie chorobám a úrazom, výchova k bezpečnému správaniu.

MAT - Bezpečnosť pri používaní elektrických spotrebičov, pohyb a pobyt v prírode, rôzne nebezpečenstvo v prírode, ochrana zdravia, otužovanie, bezpečnosť pri práci s otvoreným ohňom, bezpečnosť pri zimných hrách, pohyb a pobyt v prírode, otužovanie, dodržiavanie správneho režimu dňa, predchádzať chorobám a úrazom, hry detí a pobyt v prírode.

TSV - Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia, športom k zdravému spôsobu života, pozitívne vnímať základné zručnosti ako súčasť upevňovania si zdravia, bezpečnosť pri hrách, bezpečnosť pri cvičeniach s náradím, zásady bezpečnosti a ochrany zdravia, bezpečnosť pri hrách, pohyb na čerstvom vzduchu, o význame hier pre zdravie, zábavu, psychické uvoľnenie, bezpečnosť pri cvičeniach s náradím, radosť z pohybu, športovania.

VYV - Výchova k bezpečnému správaniu, poriadok pri práci, čistota, bezpečné zaobchádzanie s materiálom, ochrana zdravia.

HUV - Bezpečnosť pri používaní elektrospotrebičov, výchova k bezpečnému správaniu sa.

KNB - Žiak vníma očakávanie dieťaťa v rodine, dokáže poprosiť, slovne prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania.

2. ročník

MAT - Slovné úlohy, Slovné úlohy zamerané na telesnú zdatnosť – zvyšovanie.

SJL - Nadpis dvojhlásky, Rozdelenie hlások, Život chránime malému, veľkému, starému človeku, Uzímaná nočná košeľa - chrániť si zdravie správnym obliekaním.

PRV - Vitamíny - predpoklad zdravia, Hygiena tela, Ochrana života a zdravia - Prečo používame vzduch - čistota ovzdušia.

HUV - Snehuliak, Uspávanka, Pieseň Smutný slimák - smútok nie je dobrý, nenechajme nikoho smutného, všimajme si jeden druhého.

VYV - Ovocie, zelenina, Výtvarné umenie a životné prostredie - maľujeme, ilustrujeme rozprávku, postavy v pohybe - Červená čiapočka.

HAI - Časti tela, Jedlo, Ovocie a zelenina, šport, Moje oblečenie - žiak pozná princíp, správnej životosprávy ako je zdravá výživa, hygiena, športovanie, oddych, Prevencia chorôb, Jedálny lístok - vedieť použiť zdravé zložky potravy v jedálničku.

TSV - Šport ako prevencia.

KNB - Zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet, Triedenie odpadu, zber surovín, environmentálny projekt.

3. ročník

MAT - Delenie čísiel - Delenie dňa, životospráva.

SJL - Právne používanie, výhody i nevýhody mobilných telefónov.

HUV - Hlasitosť v hudbe - rozvíjať správne počúvanie reproduktorov hudby.

ANJ - Ľudské telo, starostlivosť o zdravie, Stravovanie, nakupovanie a služby, Správna životospráva, Jedlo, druhy jedál - rozvrh dňa.

INF - Chrániť zdravie počas používania PC, Ochrana osobných údajov.

PDA - Ovládanie elektrických spotrebičov a bezpečnosť pri práci s nimi.

VYV – Linorez - bezpečné používanie ostrých predmetov, Prvá pomoc pri poranení.

TSV - Správna hygiena, čistota tela, úboru, rúk, nácvik správnej hygieny.

VLA - Ideme do hôr (napláňovať si výlet tak, aby neohrozil naše zdravie), zásady bezpečného správania sa v horskom prostredí.

4. ročník

ANJ - Ľudské telo, starostlivosť o zdravie, Stravovanie, nakupovanie a služby, Oblečenie, Príroda - Safari park - život zvierat, Jedlá - čo má strava obsahovať (hra - jedlá).

MAT - Delenie čísiel - Delenie dňa, životospráva, Premena jednotiek dĺžky pomocou desiatkovej sústavy, Kruh a kružnica, rýsovanie kružnice s daným stredom a polomerom, Starostlivosť o svoje zdravie.

SJL - správne používanie, výhody i nevýhody mobilných telefónov, Predpony, Spodobovanie, Slovné druhy, Správna životospráva, úcta k vlastnému telu.

HUV - Hlasitosť v hudbe - rozvíjať správne počúvanie hudby.

INF - Chrániť zdravie počas používania PC, Ochrana osobných údajov.

PDA - Ovládanie elektrických spotrebičov a bezpečnosť pri práci s nimi, Človek ako súčasť prírody, správna životospráva pitný režim, dehydratácia, význam pohybu pre zdravie, význam čistoty ovzdušia, Vesmír - chránenie sluchu pred veľkým hlukom, význam slnečného žiarenie pre život, zdroj energie.

VYV – Linorez - bezpečné používanie ostrých predmetov, Prvá pomoc pri poranení, Práca na hodinách musí byť bezpečná pri manipulácii so štetcami, s vodou, na každej hodine sa musia rešpektovať, výmena vody pri umývaní, vzájomne sa neohrozovať pri práci.

PVC - Poznávanie užitočných rastlín (význam zeleniny pre zdravie), Elektrický obvod (1-pomoc pri úraze), Bezpečné pravidlá v kuchyni (BOZP), Stolovanie (hygiena).

KNB - Žiak je schopný vnímať svet ako súčasť života a je otvorený pre kresťanské poslanstvo nádeje - Ježiš silnejší ako smrť.

VLA - Poľnohospodárstvo, biologické potraviny, vplyv potravín na ľudské zdravie.

Celoškolské akcie a projekty

- Účelové cvičenie Ochrana človeka a prírody
- Plavecký výcvik žiakov 3. a 4. ročníka
- Príprava školskej nástienky na tému *Zdravie (Deň vody, Deň Zeme)*
- Aktivity v rámci projektu ZDRAVIE v ŠKOLÁCH –pitný režim, ovocné desiaty
- Spolupráca so Školskou jedálňou – Týždeň zdravej kuchyne

- Projektové vyučovanie – zdravie (využívanie školskej kuchynky na prípravu zdravých pomazaniek, chuťoviek..)
- Triedne besiedky – športové aktivity

2.6.7 Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Regionálna výchova nadväzuje ideovo i organizačne na cieľ výchovy v rámci štátneho programu vzdelávania. Je interdisciplinárnym predmetom, používa prvky už existujúcich povinných predmetov (dejepis, prírodoveda, zemepis, výtvarná, hudobná a občianska výchova). Každý kút Slovenska má svoje špecifiká. K ich poznaniu a následnému obohateniu ducha prispieva aj výučba regionálnej výchovy a ľudovej kultúry na základných školách. Podstatnou súčasťou a cieľom je integrovaná väzba na región, jeho zvyklosti, spôsob života, väzba na prírodné prostredie, históriu, kultúru, tradície, dôraz na výchovu k národnému povedomiu a štátnosti, poznanie vlastného regiónu, úctu k ľudovej obyčaji a tradícii.

Hlavné ciele:

- znalosť dejín vlastného národa,
- poznanie významných udalostí, historických medzníkov a významných osobností,
- sprístupňovanie obsahu dejín prostredníctvom regionálnych prvkov,
- rozvíjanie citovej stránky žiakovej osobnosti,
- skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu.

Cieľom témy je pomôcť žiakom uvedomovať si prírodné krásy a historické pamätihodnosti svojho regiónu za účelom pestovania úcty k svojej vlasti, kraju a i k sebe samému. Vytvárať predpoklady u žiakov na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráse ľudového umenia a uchovávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Rozvíjať toleranciu voči iným kultúram.

Cieľom nie je otrocké napodobňovanie minulosti, ale jej poznaním chceme dať žiakom možnosť tvorivo spracovávať podnety, ktoré sú nám blízke. V súčasnom svete je zvlášť potrebné uvedomenie si vlastnej identity, identity národa. A tú môže získať iba cez dôkladné poznanie osobnej minulosti, minulosti obce či mesta, celej krajiny.

Prierezová téma je v niektorých ročníkoch vyučovaná ako samostatný predmet a v ostatných ročníkoch je začlenená do predmetov podľa svojho obsahu a uvedená je v učebných osnovách a v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch jednotlivých predmetov.

Forma a metódy realizácie v jednotlivých ročníkoch

Prípravný ročník
VYV - Vychádzky a výtvarné stvárnenie. SJL - Vychádzky a rozhovor. MAT - Poznávanie okolia školy, mesto. HUV - Tradície, zvyky vinše v našom regióne, Hudba, kroje, hudobné nástroje, Folklor. TSV - spojenie hudby s pohybom, folklór.
1. ročník
SJL - tradície Vianoc v našom kraji. PRV - tradície Vianoc v našom kraji.

MAT - tradície, zvyky, tradície Vianoc v našom kraji, fašiangy, zvyky a tradície.   TSV - naša kultúra, zvyky tradície (tanec), fašiangy, zvyky a tradície.   VYV - podnety tradičných remesiel, tradícia a identita, kultúrna krajina.   HUV - zvyky a tradície (Mikuláš, Vianoce), koledy, ľudové obyčaje a tradície, ľudové kroje, piesne a tance.
2. ročník
MAT - Rysovanie priamky a úsečky, geometrické útvary, Čítanie a písanie čísel do 30 - tradície na Vianoce.   SJL - Rozprávanie a opis, O vianočnom stromčeku, ľudové zvyky na Vianoce, Adresa - píšeme list správne, spisovne, adresa – ulice - mená známych osobností.   PRV - Veľká noc - zvyky a obyčaje, Opis tradičných ľudových zvykov - poznať pranostiky, porekadlá, Prečo sa domy líšia?, Staré drevenice, skanzeny, architektonické pamiatky.   HUV - Krásna, krásna, NA SLEPÚ BABU, Za kostolom lúčka, pieseň Karneval, zvyky na fašiangy, význam zvykov, história zvykov.   VYV - Džbán, hrnček, misa - tvorba zátišia, Vianoce, Farba a kontrast Mikuláš - koláž - ľudové zvyky u nás a na okolí.   TSV - Tradičné športy na Orave.
3. ročník
MAT - Počítame po starom - spoznáваме kultúrneho dedičstva.   SJL – Povesti - poznanie historických faktov a fikcií v našich povestiach, Opis tradičných ľudových zvykov - poznať pranostiky, porekadlá.   HUV - Poznať piesne našich predkov spievané pri slávnostiach.   ANJ - Vianoce, Veľká noc na Slovensku.   VYV - Vyjadriť prostriedky našich predkov - poznať a mať úctu k starým umeleckým výtvorom.   VLA - Naše starobylé pamiatky a ich krása – hrady a zámky (spoznať na Slovensku, na mape poznať podľa značiek), vytvoriť projekt o jednom hrade.
4. ročník
MAT - Počítame po starom - spoznáваме kultúrneho dedičstva.   SJL – Povesti - poznanie historických faktov a fikcií v našich povestiach, Opis tradičných ľudových zvykov - poznať pranostiky, porekadlá.   HUV - Poznať piesne našich predkov spievané pri slávnostiach.   VYV - Vyjadriť prostriedky našich predkov - poznať a mať úctu k starým umeleckým výtvorom, Tradícia a identita, Podnety z rôznych oblastí - miestny kostol, rôzne objekty pamiatkové, práca v keramickej dielni na hrnčiarskom kruhu, kašírovanie masiek (tradícia) fašiangového obdobia.   PVC - Spoznávanie ľudových remesiel (v regióne Orava), napr. hrnčiarstvo, Ľudové tradície a remeslá.   ANJ - Porovnanie zvykov počas Vianoc a Veľkej noci v Británii a u nás.   PDA - Opis tradičných ľudových zvykov - poznať pranostiky, porekadlá.   VLA - Tradície a zvyky – poznanie tradičných zvykov.

Celoškolské akcie a projekty:

- Výtvarná súťaž vyhlásená mestom „Trstená v premenách času“
- Projekt Malí reportéri
- Vianočná akadémia

3 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- Hodnotenie žiakov
- Hodnotenie pedagogických zamestnancov
- Hodnotenie školy

3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Dbáme na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotenie robíme na základe určitých kritérií, s ktorými sú podrobne oboznámení žiaci aj rodičia a prostredníctvom ktorých sledujeme vývoj žiaka. Na rovnakých kritériách hodnotenia sa vyučujúci jednotlivých predmetov dohodnú na predmetovej komisii. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami berieme do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Odlíšujeme hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. Na overovanie vedomostí využívame písomný, ústny aj prezentačný prejav.

Jednou zo zásad, ktoré preferuje naša škola je, že nerozdeľujeme žiakov na úspešných a neúspešných. Snažíme sa, aby každý žiak mal možnosť zažiť úspech.

Opatrenia na elimináciu neúspechu žiakov vo vzdelávaní:

Pre elimináciu neúspechu žiakov vo vzdelávaní je pre nás dôležitý funkčný vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov so stanovenými všeobecnými spôsobmi, formami, postupmi a kritériami hodnotenia ako súčasť nášho Školského vzdelávacieho programu. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov je rozpracovaný aj ako samostatný interný predpis každého vzdelávacieho predmetu.

Informácie o výsledkoch žiakov sa predkladajú zákonným zástupcom na triednych RZ, konzultačných hodinách apo dohode s rodičom v dostatočnom časovom predstihu a v celom rozsahu tak, aby včas stačili účinne zasiahnuť do termínu hodnotenia a klasifikácie na 1. polroku a na konci roka. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu žiaka sú informovaní priamo riaditeľom školy. Spoločne hľadáme možnosti na zlepšenie.

3.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Pod heslo „Dôveruj, ale preveruj“ chceme pracovať na kvalitnom systéme kontroly a hodnotenia zamestnancov na našej škole. Kontrola bude zameraná na sledovanie plnenia základných povinností, dodržiavanie plnenia učebných osnov, odbornú a metodickú pripravenosť, využívanie tvorivosti pri výchovno-vyučovacom procese, používanie vhodných metód a foriem práce so žiakmi, využívanie tvorivosti žiakov, individuálny prístup k žiakom, používanie pomôcok a didaktickej techniky, pripravenosť nielen z hľadiska nárokov jednotlivých predmetov, ale aj z hľadiska kresťanských a morálnych zásad, ktoré musí učiteľ katolíckej školy dodržiavať.

Úlohou vedúceho zamestnanca – vedúceho MZ, PK, zástupkyne riaditeľky školy a riaditeľky školy je posúdenie pracovného výkonu zamestnancov a rozpoznanie ich pozitívnych a negatívnych stránok, spolurozhodovanie o spôsobe odmeňovania a motivovania zamestnancov, zlepšovanie vzájomných vzťahov medzi riadiacim zamestnancom a jeho podriadenými spolupracovníkmi a zamestnancami v pracovnom tíme navzájom, osobný vzťah zamestnanca k práci, stotožnenie sa zamestnanca s cieľmi školy. Ďalej slúži na vytvorenie predpokladov pre plánovanie potrieb zamestnancov, prípadne odhalenie dôvodov pre prepúšťanie nevhodných zamestnancov, identifikovanie potrieb ďalšieho vzdelávania a rozvoja zamestnancov, napomáhanie plánovaniu a realizácii ich pracovnej kariéry, odhaľovanie pracovných rezerv a odhaľovanie ciest ako a kedy zvyšovať výkonnosť. Dôležitosť kladieme na fungovanie v pracovnom tíme, pracovné a spoločenské správanie (interpersonálne vzťahy, spolupráca, komunikácia, flexibilita, ochota, schopnosť rozhodovať, schopnosť viesť spolupracovníkov, spolupráca s rodičmi žiakov). Neoddeliteľnou súčasťou je hodnotenie vedenia pedagogickej dokumentácie - triedna kniha, triedny výkaz, tvorba časovo-tematických plánov, ich plnenie, vedenie ostatnej písomnej agendy (záznamy o krúžkoch, plán práce triedneho učiteľa, triedne portfólio, zápisnice z rodičovských združení...), aktívna účasť na poradách, zasadnutiach MZ alebo PK, podieľanie sa tvorbe a realizácii školského výchovného programu, šírenie dobrého mena – zvyšovanie morálneho kreditu školy.

Ciele kontroly:

- všeobecný – sledovať celkovú prácu učiteľov na vyučovacích hodinách
- konkrétne zameraný na istú úlohu, výchovný alebo metodický problém, na predmet - hlbšie sledovať, skúmať a preverovať konkrétnu úlohu (napr. úroveň vyučovania a vedomostí žiakov v niektorom predmete, v rôznych triedach, funkčné využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky, preverovanie a hodnotenie vedomostí žiakov, klasifikácia, aktivita žiakov a pod.)
- získať prehľad o odbornej a metodickej pripravenosti pedagógov
- zabezpečiť plynulý chod vyučovania, dodržiavanie pracovnej disciplíny
- získať prehľad o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu
- sledovať odstránenie nedostatkov vo výchovno-vzdelávacej činnosti
- sledovať správanie k žiakom, rodičom, kolegom, úpravu zovňajšku učiteľa, dodržiavanie pracovného poriadku, zásad BOZP a PO, používanie ochranných pracovných prostriedkov

- posudzovať objektivnosť hodnotenia a klasifikácie žiakov jednotlivými učiteľmi s prihliadnutím na individuálne schopnosti žiaka
- kontrolovať plnenie plánu školy, plánov PK
- dbať na dodržiavanie pracovnej disciplíny, pracovného času a jeho účelného využitia
- využívanie kresťanských zásad a cností zo strany vyučujúceho vo výchovno-vyučovacom procese
- prehľad o využívaní pomôcok a didaktickej techniky na vyučovacích hodinách
- denná kontrola nástupu na pracovisko a odchodu z pracoviska, nástupu na vyučovaciu hodinu a ukončenie vyučovacej hodiny, nástupu na dozor a vykonávanie dozoru, dodržiavanie dozorov v učebniach, na chodbách, v školskej jedálni podľa rozpisu
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod
- hodnotenie výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)

Formy kontroly:

- priama hospitačná činnosť RŠ a ZRŠ
- pozorovanie a rozhovor
- didaktické testy zamerané na plnenie štandardov a učebných osnov
- spolupráca metodického združenia a predmetových komisií
- sledovanie plnenia vnútorného poriadku záväzného pre zamestnancov i žiakov
- kontrola dokumentácie školy
- kontrola práce triednych učiteľov
- kontrola učební (mesačne, estetizácia, čistota)
- priama kontrola dozorov na chodbách, v školskej jedálni
- kontrola práce školníka, upratovačiek, administratívnych pracovníkov
- vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- hodnotenia učiteľov žiakmi

3.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené a tiež aj preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP.

Dôraz je kladený na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, ich realnosť a stupeň dôležitosti

- posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Cieľom hodnotenia je:

- aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené,
- aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Monitorujeme pravidelne:

- podmienky na vzdelanie
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- prostredie – klímu školy
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- výsledky vzdelávania
- riadenie školy
- úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- kvalita výsledkov
- vzorné správanie založené na dodržiavaní kresťanských a morálnych zásad

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- dotazníky pre žiakov a rodičov
- dotazníky pre absolventov školy
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýza

4 RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN

Učebný plán sme volili so zreteľom na základné oblasti nášho zamerania, v súlade s našimi princípmi a cieľmi, v súlade s požiadavkami žiakov a rodičov, ako i personálnym obsadením školy. Vychádzame aj z toho, že štátom stanovené základné minimum bude možné odučiť v rámci odporúčaného počtu hodín.

Voliteľné hodiny je možné využiť na:

Doplnenie hodín predmetom uvedeným v Štátnom vzdelávacom programe a to:

- buď bez doplnenia obsahu, alebo s doplnenými témami, ktoré prehlbujú základné učivo.
- zaradením ďalšieho predmetu z ponúknutých predmetov,
- zaradením ďalšieho predmetu, obsah ktorého si zvolí škola.

Hravá angličtina	Príp. ročník	2 hod	Zavádzanie metódy Jolly Phonics do výučby anglického jazyka. Táto metóda poskytuje dôkladný základ naučiť deti čítať, písať a komunikovať. Metóda je postavená na princípe syntézy zvukov anglického jazyka.
Fonematické uvedomovanie	Príp. ročník	1 hod	Tréning fonematického uvedomovania podľa profesora D. B. El'konina - metodika nácviku fonematického uvedomovania
Rímskokatolícke náboženstvo	Príp. ročník.	2 hod.	Vytváranie a prehlbovanie základných ľudských hodnôt, vytváranie základných pilierov Rímskokatolíckeho náboženstva
Hravá angličtina	1. roč.	2 hod.	Zavádzanie metódy Jolly Phonics do výučby anglického jazyka. Táto metóda poskytuje dôkladný základ naučiť deti čítať, písať a komunikovať. Metóda je postavená na princípe syntézy zvukov anglického jazyka.
Hravá angličtina	2. roč.	2 hod.	Poznať základnú slovnú zásobu - reagovať na jednoduché otázky, Témy: Rodina a spoločnosť, Domov a bývanie, Ľudské telo, Doprava a cestovanie, Vzdelanie a práca, Človek a príroda, Voľný čas a záľuby, Stravovanie, Multikultúrna spoločnosť, Priradiť predmetom farbu, číslo vyjadriť postoj k aktivitám (Ja mám, Ja mám rád)
Rímskokatolícke náboženstvo	2. roč.	1 hod.	Prehlbovanie tém, Tvorivé aktivity
Rímskokatolícke náboženstvo	3. roč.	1 hod.	Prehlbovanie témy – Príprava na 1. sväté prijímanie

Prírodoveda	3. roč.	1 hod.	Posilnenie tém štátneho vzdelávacieho programu o časovú dotáciu pre projektové aktivity, Daltonský systém (so SJL, VLA)
Rímskokatolícke náboženstvo	4. roč.	1 hod.	Prehľbovanie tém, Tvorivé aktivity

Poznámky:

- Primárny stupeň základnej školy tvorí prvý (prípadne prípravný) až štvrtý ročník.
- Triedy sa delia na skupiny v predmetoch podľa pokynov vo vyhláske o základnej škole:
  - cudzí jazyk – ANJ, HAJ
  - informatika
  - rímsko-katolícke náboženstvo
- V treťom a štvrtom ročníku organizujeme plavecký základný a zdokonaľovací kurz podľa príslušných smerníc MŠVVŠ SR.
- Povinnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu sú prierezové témy, ktoré sú rozpracované pre jednotlivé ročníky a predmety.
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov je rozpracovaná podľa jednotlivých ročníkov a predmetov.

Podľa záujmu sa otvára prípravný ročník. Vyučovacie hodiny sú dané v Štátnom vzdelávacom programe, ktoré vyučujeme bez doplnenia obsahu, alebo s doplnenými predmetmi, ktoré dopĺňajú profil žiaka podľa zamerania ISCED I.-primárneho vzdelávania na ZŠ s MŠ R. Dilonga.

Rámcový učebný plán – PRÍPRAVNÝ ROČNÍK pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou – ISCED 1

Predmety	<u>Príp. roč.</u> ŠVP	<u>Príp. roč.</u> ŠKVP
Individuálna logopedická intervencia	7 hod.	-
Slovenský jazyk a literatúra	3 hod.	-

Matematika	3 hod.	-
Telesná a športová výchova	2 hod.	-
Hudobná výchova	1 hod.	-
Výtvarná výchova	1 hod	-
Hravá angličtina	-	2 hod.
Rímskokatolícke náboženstvo	-	2 hod.
Fonematické uvedomovanie	-	1 hod
SPOLU	22 hodín	

Učebný plán – primárne vzdelávanie – ISCED 1

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín <u>1.ročník</u> ŠVP	Počet hodín <u>1.ročník</u> ŠkVP	Počet hodín <u>2.ročník</u> ŠVP	Počet hodín <u>2.ročník</u> ŠkVP	Počet hodín <u>3.ročník</u> ŠVP	Počet hodín <u>3.ročník</u> ŠkVP	Počet hodín <u>4.ročník</u> ŠVP	Počet hodín <u>4.ročník</u> ŠkVP
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	-	8	-	7	-	7	-
	Hravá angličtina	-	1	-	2	-	-	-	-
	Anglický jazyk	-	-	-	-	3	-	3	-
Človeka a príroda	Prvouka	1	-	2	-	-	-	-	-
	Prírodoveda	-	-	-	-	1	1	2	-
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	-	-	-	-	1	-	2	-
Človek a hodnoty	Rímskokatolícke náboženstvo	1	1	1	1	1	1	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	-	4	-	4	-	4	-
	Informatika	-	-	-	-	1	-	1	-
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2	-	2	-	1	-	1	-
	Hudobná výchova	1	-	1	-	1	-	1	-
Človeka svet práce	Pracovné vyučovanie	-	-	-	-	1	-	1	-
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	-	2	-	2	-	2	-
Spolu		20	2	20	3	23	2	25	1

5 UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy sú kurikulárny dokument, v ktorom sa konkretizujú výchovno-vzdelávacie ciele, rozvíjajúce kompetencie žiakov, obsah a rozsah učebných predmetov v tematických celkoch a témach a výstup vo vzdelávacom štandarde, to znamená, čo a na akej úrovni majú vedieť žiaci z daného predmetu.

Učebné osnovy sú súčasťou školského vzdelávacieho programu. Vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu v jednotlivých postupových ročníkoch. Určujú sa pre každý predmet osobitne. Plnia funkciu programovú, orientačnú a normatívnu.

Učebné osnovy ako pedagogický dokument vymedzujú didaktickú koncepciu obsahu vzdelávania v jednotlivých vyučovacích predmetoch. Učebné osnovy vyučovacieho predmetu sa odvodzujú od profilu absolventa a obsahových štandardov vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu (každá vzdelávacia oblasť je opísaná výkonovými a obsahovými štandardmi).

Učebné osnovy v ŠkVP:

- sú vypracujú pre všetky vyučovacie predmety uvedené v učebnom pláne,
- sú vypracované tak, aby podľa nich mohli učiť všetci učitelia daného vyučovacieho predmetu,
- svojím názvom a hodinovou dotáciou zodpovedajú učebnému plánu.

Učebné osnovy jednotlivých predmetov tvoria z dôvodu veľkému rozsahu samostatne zviazané dokumenty rozdelené podľa vzdelávacích oblastí. Tieto dokumenty sú povinnou súčasťou Školského vzdelávacieho programu Základnej školy s materskou školou Rudolfa Dilonga.

VZDELÁVACIE OBLASTI

sú okruhy, do ktorých patrí problematika vyčlenená z obsahu celkového vzdelávania a z formulovania kľúčových kompetencií. Vzdelávacie oblasti majú nadpredmetový charakter. V Štátnom vzdelávacom programe je obsah vzdelávacej oblasti rozčlenený do vybraných učebných predmetov, ktoré sa stávajú povinnými. Škola si môže do týchto vzdelávacích oblastí doplniť ďalšie predmety. V Štátnom vzdelávacom programe sú uvedené charakteristiky jednotlivých vzdelávacích oblastí. Predmety uvedené v Štátnom vzdelávacom programe sú povinné.

Obsah vzdelávania je rozdelený do rozdelený do vzdelávacích oblastí:

JAZYK A KOMUNIKÁCIA (SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA, HRAVÁ ANGLIČTINA, ANGLICKÝ JAZYK, FONEMATICKÉ UVEDOMOVANIE)

ČLOVEKA PRÍRODA (PRVOUKA, PRÍRODOVEDA)

ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ (VLASTIVEDA,)

ČLOVEK A HODNOTY (RÍMSKOKATOLÍCKE NÁBOŽENSTVO)

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI (MATEMATIKA, INFORMATIKA)

UMENIE A KULTÚRA (VÝTVARNÁ VÝCHOVA, HUDOBNÁ VÝCHOVA)

ČLOVEK A SVET PRÁCE (PRACOVNÉ VYUČOVANIE)

ZDRAVIE A POHYB (TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA)